

JIHOČESKÁ UNIVERZITA V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH
ZEMĚDĚLSKÁ FAKULTA

Studijní program: M4101 Zemědělské inženýrství
Studijní obor: Provozně podnikatelský obor
Pracoviště: Ekonomická fakulta – Katedra řízení

**Efektivita využití programů podpory malého
a středního podnikání v Jihočeském kraji**

Utilization of programs supporting small a medium - sized enterprises
in South Bohemia and its effectivity

Vedoucí diplomové práce:
Ing. Dagmar Bednářová, CSc.

Autor:
Pavel Fára

2009

JIHOČESKÁ UNIVERZITA V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH
Ekonomická fakulta
Katedra řízení
Akademický rok: 2006/2007

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE
(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Pavel FÁRA**
Studijní program: **M4101 Zemědělské inženýrství**
Studijní obor: **Provozně podnikatelský obor**

Název tématu: **Efektivita využití programů podpory malého a středního podnikání v Jihočeském kraji**

Z á s a d y p r o v y p r a c o v á n í :

Charakteristika:

Programy podpory MSP reagují na aktuální potřeby rozvoje malých a středních podniků. Práce se zabývá efektivitou využívání těchto programů malými a středními podnikateli a sledováním potřeb pro jejich další rozvoj.

Cíl práce:

Analýza programů podpory MSP, využívání programů malými a středními podnikateli v Jihočeském kraji a zjištění jejich představ a potřeb pro další rozvoj podniků.

Metodický postup:

Studium odborné literatury, přehled programů podpory MSP, hospodářská charakteristika Jihočeského kraje, využívání programů MSP, návrh opatření pro další rozvoj MSP

Rámcová osnova:

1. Úvod, 2. Literární přehled, 3. Metodika, 4. Přehled programů MSP, 5. Hospodářská charakteristika Jihočeského kraje, 6. Zhodnocení využívání programů MSP, 7. Návrh opatření pro další rozvoj podniků, 8. Závěr, 9. Přehled použité literatury, 10 Přílohy.

Rozsah grafických prací: **dle možností**
Rozsah pracovní zprávy: **50 - 70 stran**
Forma zpracování diplomové práce: **tištěná**

Seznam odborné literatury:

Bednářová,D., Parmová,D.: Malé a střední podnikání, skripta JU v Českých Budějovicích, Zemědělská fakulta, 2003, 96 s. ISBN 80-7040-625-9
Veselý,I.: Nové možnosti podpory projektů MSP po vstupu do EU, Sborník referátů z mezinárodní konference Malé a střední podniky na prahu do Evropské unie. Ostrava, OPF SU 2004, s.332 - 339, ISBN 80-7248-237-8

Sokolt, L.: Národní programy podpory malého a středního podnikání na rok 2007, www.mpo.cz

MPO: Koncepce rozvoje malého a středního podnikání na období 2007 - 2013, www.mpo.cz

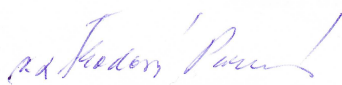
Odbor Strukturálních fondů: Operační program Podnikání a inovace, 2007, www.mpo.cz,

Zákon č. 47/2002 Sb. O podpoře malého a středního podnikání

Vedoucí diplomové práce: **Ing. Dagmar Bednářová, CSc.**
Katedra řízení

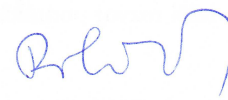
Datum zadání diplomové práce: **20. března 2007**

Termín odevzdání diplomové práce: **30. dubna 2009**

prof. Ing. Magdalena Hrabánková, CSc.
děkanka

JIHOČESKÁ UNIVERZITA
V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH
ZEMĚDĚLSKÁ FAKULTA
studijní oddělení
Studentská 13
370 05 České Budějovice

doc. Ing. Ladislav Rolínek, Ph.D.
vedoucí katedry

V Českých Budějovicích dne 20. března 2007

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem diplomovou práci na téma: „**Efektivita využití programů podpory malého a středního podnikání v Jihočeském kraji**“ vypracoval samostatně na základě vlastních zjištění a materiálů, které uvádím v seznamu literatury.

V Českých Budějovicích 20.dubna 2008

Poděkování

Touto formou bych rád poděkoval Ing. Dagmar Bednářové, CSc. za její vedení a spolupráci na této diplomové práci. Velmi jí děkuji za čas, který mi věnovala, za připomínky a rady, kterými mi pomohla dovést tuto práci do zdárného konce.

1	ÚVOD	4
2	LITERÁRNÍ PŘEHLED	6
2.1	VYMEZENÍ POJMU DROBNÝ, MALÝ A STŘEDNÍ PODNIKATEL	6
2.1.1	<i>Drobný, malý a střední podnikatel</i>	6
2.1.2	<i>Druhy podnikatelů zohledňované při stanovování počtu zaměstnanců a finančních částek</i>	7
2.1.3	<i>Počet zaměstnanců</i>	9
2.1.4	<i>Stanovování údajů o podniku</i>	10
2.1.5	<i>Korunový ekvivalent</i>	11
2.2	VÝZNAM MSP	12
2.2.1	<i>Sociální a ekonomické přínosy</i>	12
2.3	VÝZNAM MSP V EU	13
2.4	VÝHODY MSP	14
2.5	EKONOMICKÝ A SOCIÁLNÍ PŘÍNOS MALÝCH A STŘEDNÍCH PODNIKŮ	16
2.5.1	<i>Cíle rozvoje MSP</i>	17
2.5.2	<i>Střednědobé cíle politiky MSP:</i>	19
2.6	OMEZENÍ ROZVOJE MSP.....	20
2.7	DRUHY A FORMY PODPOR MALÉHO A STŘEDNÍHO PODNIKÁNÍ	21
2.8	VÝVOJ POČTU MSP	23
3	CÍL A METODIKA	25
3.1	CÍL DIPLOMOVÉ PRÁCE	25
3.2	ETAPY VYPRACOVÁNÍ PRÁCE.....	25
3.2.1	<i>Literární přehled</i>	25
3.2.2	<i>Přehled programů</i>	25
3.2.3	<i>Hospodářská charakteristika Jihočeského kraje</i>	25
3.2.4	<i>Zhodnocení využívání programů MSP</i>	26
3.2.5	<i>Návrh Opatření pro další rozvoj podniku</i>	26
3.2.6	<i>Závěr</i>	26
3.3	VLASTNÍ METODIKA	26
3.4	ZDROJE DAT	27
4	PŘEHLED PROGRAMŮ MSP	28
4.1	PROGRAMOVACÍ OBDOBÍ 2007 – 2013 A MSP	29
4.2	OPERAČNÍ PROGRAM PODNIKÁNÍ A INOVACE (OPPI)	33
4.2.1	<i>Prioritní osa 1: Vznik firem (celkově 2,60 % prostředků OPPI)</i>	34
4.2.2	<i>Prioritní osa 2: Rozvoj firem (celkově 21,80 % prostředků OPPI)</i>	35
4.2.3	<i>Prioritní osa 3 - Efektivní energie (celkově 4,00 % prostředků OPPI)</i>	37
4.2.4	<i>Prioritní osa 4 - Inovace (celkově 22,36 % prostředků OPPI)</i>	38
4.2.5	<i>Prioritní osa 5 - Prostředí pro podnikání a inovace (celkově 38,40 % prostředků OPPI)</i>	39
4.2.6	<i>Prioritní osa 6 - Služby pro rozvoj podnikání (celkově 7,89 % prostředků OPPI)</i>	42
4.2.7	<i>Prioritní osa 7 – Technická pomoc (celkově 2,95 % prostředků OPPI)</i>	44
4.3	OPERAČNÍ PROGRAM VÝZKUM A VÝVOJ PRO INOVACE.....	44
4.4	OPERAČNÍ PROGRAM LIDSKÉ ZDROJE A ZAMĚSTNANOST	45
4.4.1	<i>Priorita 1 – Adaptabilita</i>	45
4.4.2	<i>Priorita 2 – Aktivní politiky trhu práce</i>	46
4.5	OPERAČNÍ PROGRAM VZDĚLÁVÁNÍ PRO KONKURENCESCHOPNOST	46
4.6	OPERAČNÍ PROGRAM ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ	47
4.7	OPERAČNÍ PROGRAM DOPRAVA	47
4.8	REGIONÁLNÍ OPERAČNÍ PROGRAMY (ROP)	47

4.8.1	ROP Jihozápad	48
4.9	NÁRODNÍ PROGRAMY PODPORY	49
4.9.1	TRH – Program bezúročných úvěrů a záruk pro začínající a malé střední podnikatele na území hlavního města Prahy.....	50
4.9.2	CERTIFIKACE – Program podpory certifikace a účasti ve výběrových řízeních	50
4.9.3	DESIGN – Program podpory designu pro malé a střední podnikatele.....	51
4.9.4	ALIANCE – Program vytváření aliancí a jejich prezentace	51
4.9.5	VÝVOJ – Program podpory malých a středních podnikatelů, kteří se aktivně účastní 7. rámcového programu EU pro výzkum , technický rozvoj a inovace	51
5	HOSPODÁŘSKÁ CHARAKTERISTIKA JIHOČESKÉHO KRAJE	52
5.1	JIHOČESKÝ KRAJ	52
5.2	HOSPODÁŘSKÁ CHARAKTERISTIKA JIHOČESKÉHO KRAJE.....	53
6	ZHODNOCENÍ VYUŽÍVÁNÍ PROGRAMŮ MSP	57
6.1	DOTAZNÍKOVÉ ŠETŘENÍ V JIHOČESKÉM KRAJI.....	57
6.1.1	Výběr vzorku	57
6.1.2	Doba fungování projektu	57
6.1.3	Počet zaměstnanců.....	58
6.1.4	Vliv komunální politiky, legislativy a soudů na MSP.....	58
6.1.5	Přízpůsobení se normám EU.....	59
6.1.6	Podpora státu a kraje.....	59
6.1.7	Struktura zdrojů financování podniku.....	60
6.1.8	Ekologie a postoj firem k ekologii a recyklaci	61
6.1.9	Inovace a konkurenceschopnost ve vztahu k hospodářským výsledkům.....	61
6.1.10	Lidské zdroje	61
6.1.11	Vývoj poptávky v letech 2004 - 2006.....	63
6.1.12	Informovanost o dotacích EU.....	63
6.1.13	Operační program průmysl a podnikání (OPPP)	64
6.1.14	Využívání podpor z Operačního programu rozvoje Lidských zdrojů	66
6.1.15	Společný Regionální Operační program (SROP).....	67
6.1.16	Akční plány rozvoje kraje.....	67
6.1.17	Vliv rekonstrukce silnic na rozvoj podnikání	68
6.1.18	Zdroj a efektivita informací.....	69
6.1.19	Žádosti o podporu v roce 2007 - 2013	70
6.2	SHRNUTÍ VÝSLEDKŮ	70
7	NÁVRH OPATŘENÍ PRO DALŠÍ ROZVOJ PODNIKŮ	73
7.1	EFEKTIVNÍ KOMUNIKACE S MSP V JIHOČESKÉM KRAJI.....	73
7.2	VYTVOŘENÍ DISTRIBUČNÍHO SEZNAMU PODNIKATELSKÝCH SUBJEKTŮ.....	74
7.3	ZLEPŠENÍ KOMUNIKACE MEZI PODNIKATELI A ÚŘEDNÍKY.....	74
7.4	PODPORA PODNIKÁNÍ V JIHOČESKÉM KRAJI.....	75

8	ZÁVĚR.....	76
9	SUMMARY	78
10	PŘEHLED POUŽITÉ LITERATURY	79
	SEZNAM TABULEK :	82
	SEZNAM GRAFŮ :	83
	SEZNAM OBRÁZKŮ :	84
	SEZNAM PŘÍLOH :	85

1 ÚVOD

V České republice jsou malé a střední podniky významnou součástí ekonomiky. O malém a středním podnikání se začalo hovořit na počátku 90. let v období transformace ekonomiky. Podniky s méně než 250 zaměstnanci jsou významným a nenahraditelným prvkem v české ekonomice s více než 35% podílem na tvorbě HDP a s více než 60% zaměstnaností ekonomicky aktivních osob. Malé a střední podniky tvoří zdravé podnikatelské prostředí, snižují nezaměstnanost, jsou velmi flexibilní a napomáhají rychlejšímu rozvoji regionů, menších měst a obcí. Vznik a rozvoj MSP znesnadňuje především špatný přístup k financování podnikatelských záměrů, dále pak vysoké daňové zatížení, stále se měnící legislativa, vysoké náklady na pracovníky kvůli sociálnímu a zdravotnímu pojištění, rostoucí byrokracie státních úřadů, nedostatečné informační a poradenské služby a špatná vymahatelnost pohledávek.

Vláda České republiky se snaží pomocí jak institucionálních, tak legislativních nástrojů odstraňovat překážky při rozvoji MSP. Je zřetelná snaha o vytvoření vhodných podmínek, které vedou k podpoře a rozvoji malých a středních podniků. Je však evidentní, že i přes veškerou, stále se rozvíjející podporu malých a středních podniků, je jejich ekonomický potenciál stále nevyužitý.

Snahou Evropské unie i ČR je co největší rozvoj malého a středního podnikání a programovací období na roky 2007 - 2013 je jasným důkazem postoje, namířeného k podpoře MSP. V tomto období se nabízí možnost získat mnohem více prostředků než tomu bylo v předcházejícím období 2004 - 2006. Je zřejmé, že doba programovacího období 2007 - 2013 je delší, avšak skoro pětinasobná částka je jasné navýšení prostředků pro čerpání dotací v zmíněném období.

Je zřejmé, že i počet Operačních programů se navýšil a to na 24. Tento fakt je důkazem rozšíření možností čerpání pro různorodé malé a střední podnikatele. Tyto programy se rozdělují na Sektorové operační programy a Regionální operační programy.

Mezi Sektorové operační programy patří asi nejvýznamnější program z hlediska

alokace prostředků, a to OP Podnikání a inovace. Tento program je velmi rozsáhlý a v některých částech navazuje na předchozí OP Průmysl a podnikání. Další významný a dobře dotovaný program je OP Lidské zdroje a zaměstnanost. Tento program se obrací na jeden z velmi významných aspektů trhu, protože EU i ČR se velmi zaměřuje především na zvyšování zaměstnanosti a konkurenceschopnosti podniků. Tento OP se rovněž zaměřuje na odstraňování bariér či diskriminace.

Regionální operační programy jsou zacíleny na konkrétně dané regiony. Respektují přitom jejich vývoj a současný stav. Snaží se odstraňovat konkrétní nedostatky regionů, zvýšit jejich atraktivitu z pohledu investorů. Neméně důležitý je také rozvoj cestovního ruchu v regionech.

2 LITERÁRNÍ PŘEHLED

2.1 VYMEZENÍ POJMU DROBNÝ, MALÝ A STŘEDNÍ PODNIKATEL

Českomoravská záruční a rozvojová banka, a.s. vymezuje MSP takto (2006):
dostpuné na www.mpo.cz.

2.1.1 Drobný, malý a střední podnikatel

1. Za drobného, malého a středního podnikatele (MSP) se považuje podnikatel, pokud:

- a) zaměstnává méně než 250 zaměstnanců,
- b) jeho aktiva/majetek nepřesahují korunový ekvivalent částky 43 mil. EUR nebo má obrat/příjmy nepřesahující korunový ekvivalent 50 mil. EUR.

2. Za malého podnikatele se považuje podnikatel, pokud:

- a) zaměstnává méně než 50 zaměstnanců,
- b) jeho aktiva/majetek, nebo obrat/příjmy nepřesahují korunový ekvivalent 10 mil. EUR.

3. Za drobného podnikatele se považuje podnikatel, pokud:

- a) zaměstnává méně než 10 zaměstnanců a
- b) jeho aktiva/majetek nebo obrat/příjmy nepřesahují korunový ekvivalent 2 mil. EUR.

4. Údaje o počtu zaměstnanců a o hodnotě aktiv/majetku, resp. o výši

obratu/příjmů zjišťují podnikatelé vedoucí účetnictví z údajů uvedených v účetní závěrce sestavené a potvrzené podpisovým záznamem statutárního orgánu za účetní období bezprostředně předcházející období, v němž je podána žádost o podporu (dále jen „poslední uzavřené účetní období“) a

podnikatelé vedoucí daňovou evidenci z údajů uvedených v přiznání k dani z příjmů podaném za zdaňovací období bezprostředně předcházející zdaňovacímu období, v němž je podána žádost o podporu (dále jen „poslední uzavřené zdaňovací období“),

a to způsobem uvedeným v čl. 2 až 5.

5. Malý a střední podnikatel, který zahajuje podnikání, stanoví hodnoty uvedené v bodu 1. 2.a 3. vlastním kvalifikovaným odhadem a to pro první účetní období, ve kterém bude provozována podnikatelská činnost po dobu alespoň 12ti po sobě jdoucích kalendářních měsíců, resp. pro první zdaňovací období, ve kterém bude provozována podnikatelská činnost po celé zdaňovací období.

2.1.2 Druhy podnikatelů zohledňované při stanovování počtu zaměstnanců a finančních částek

1. „Samostatným“ je každý podnikatel, který není klasifikován jako partnerský ve smyslu bodu 2. nebo jako spojený ve smyslu bodu 3.

2. „Partnerskými“ jsou všichni podnikatelé, kteří nejsou klasifikováni jako spojení ve smyslu bodu 3. a mezi kterými je tento vztah: podnikatel vlastní buď výlučně, nebo společně s jedním nebo více spojenými podnikateli ve smyslu bodu 3., 25% až 50% kapitálu nebo hlasovacích práv jiného podnikatele.

Podnikatel se však může považovat za samostatného a tudíž za nemajícího žádné partnery, i když tento 25% práh přesáhnou následující investoři za předpokladu, že tito investoři nejsou spojeni ve smyslu bodu 3., a to buď jednotlivě nebo společně u dotyčného podnikatele.

Veřejné investiční společnosti, společnosti rizikového kapitálu, jednotlivci nebo

skupiny jednotlivců provozující běžně činnost v oblasti investic rizikového kapitálu, které investují do vlastního kapitálu nekótovaných podniků („obchodní anděle“), za předpokladu, že celková investice těchto obchodních andělů v tomtéž podniku je menší než 1 250 000 EUR.

Vysoké školy nebo nezisková výzkumná centra (subjekty, jejichž předmětem činnosti je výzkum a jsou nezisková).

Institucionální investoři včetně fondů regionálního rozvoje.

Samostatné orgány místní samosprávy s ročním rozpočtem menším než 10 milionů EUR a s méně než 5 000 obyvateli.

3. „Spojení“ jsou podnikatelé, kteří mají mezi sebou některý z těchto vztahů:

- a) podnikatel má většinu hlasovacích práv akcionářů, společníků nebo členů jiného podnikatele;
- b) podnikatel má právo jmenovat nebo odvolávat většinu členů správního, řídicího nebo dozorčího orgánu jiného podnikatele;
- c) podnikatel má právo uplatňovat dominantní vliv nad jiným podnikatelem podle smlouvy uzavřené s tímto podnikatelem nebo podle ustanovení v jeho zakladatelské listině nebo zakladatelské smlouvě;
- d) podnikatel, který je majitelem akcií nebo členem jiného podnikatele, sám kontroluje podle dohody s ostatními akcionáři, společníky nebo členy uvedeného podnikatele většinu hlasovacích práv akcionářů, společníků nebo členů v uvedeném podnikateli.

Předpokládá se, že žádný dominantní vliv neexistuje, nejsou-li investoři uvedení ve druhém odstavci bodu 2. sami zapojeni přímo nebo nepřímo do řízení dotyčného podnikatele, aniž jsou dotčena jejich práva jakožto akcionářů.

Podnikatelé, kteří mají některý ze vztahů uvedených pod písm. a) až d) tohoto bodu

prostřednictvím jednoho nebo více jiných podnikatelů nebo prostřednictvím některého z investorů uvedených v bodě 2., se rovněž považují za spojené.

Podnikatelé, kteří mají jeden nebo více takových vztahů prostřednictvím fyzické osoby nebo skupiny fyzických osob jednajících společně, se také považují za spojené, provozují-li svou činnost nebo část své činnosti na stejném trhu nebo na sousedních trzích. „Sousední trh“ je považován za trh pro výrobek nebo službu, situovaný přímo nad nebo pod relevantním trhem.

4. S výjimkou případů stanovených v druhém odstavci bodu 2. nelze podnikatele považovat za malého a středního podnikatele, jestliže 25% nebo více kapitálu nebo hlasovacích práv přímo nebo nepřímo kontroluje, společně nebo individuálně, jeden nebo více orgánů státní správy nebo kraj či obec.

5. Podnikatelé mohou učinit prohlášení o statusu samostatného podnikatele, partnera nebo spojeného podnikatele, včetně údajů ohledně omezení stanovených v článku 2. Prohlášení lze učinit, i když je kapitál rozložen takovým způsobem, že není možné přesně určit, kdo jej vlastní. V tomto případě podnikatel může v dobré víře prohlásit, že může předpokládat, že není vlastněn z 25% nebo více jedním podnikatelem nebo společně podnikateli spojenými mezi sebou.

2.1.3 Počet zaměstnanců

Počet zaměstnanců odpovídá průměrnému přepočtenému počtu zaměstnanců za poslední uzavřené účetní období, který se vypočítá jako podíl celkového počtu hodin odpracovaných všemi zaměstnanci žadatele o podporu, zvýšený o neodpracované hodiny v důsledku čerpání dovolené na zotavenou, překážek v práci a pracovní neschopnosti, za niž jsou poskytovány dávky nemocenského pojištění a celkového ročního fondu pracovní doby připadajícího na jednoho zaměstnance pracujícího na stanovenou týdenní pracovní dobu.

Je-li poslední uzavřené účetní období/poslední uzavřené zdaňovací období kratší nebo delší než kalendářní rok, resp. 12 po sobě jdoucích kalendářních měsíců, je nutno údaj

o celkovém ročním fondu pracovní doby přepočíst na období kalendářního roku (údaj o celkovém ročním fondu pracovní doby se vydělí počtem započatých měsíců a vynásobí dvanácti).

Pro tento účel se za zaměstnance považují:

a) zaměstnanci; t.j. fyzické osoby, které jsou v pracovním poměru k zaměstnavateli, pracují pro zaměstnavatele na základě dohody o pracovním činnosti nebo dohody o provedení práce,

b) vlastníci-manažeři podílející se na řízení podniku jako členové statutárního orgánu podnikatele.

Učni nebo studenti pracující v odborném výcviku se smlouvou o učebním poměru nebo o odborném výcviku se nepovažují za zaměstnance. Doba trvání mateřských nebo rodičovských dovolených se nezapočítává.

2.1.4 Stanovování údajů o podniku

1. V případě samostatného podnikatele se údaje, včetně počtu zaměstnanců, stanovují výhradně na základě údajů týkajících se tohoto podnikatele.

2. V případě podnikatelů, které nelze považovat za samostatné, se k údajům za dotýčný podnik přičtou:

a) údaje o každém partnerovi dotýčného podnikatele vlastním dotýčného podnikatele nebo vlastněném dotýčným podnikatelem. Přičítaná veličina je úměrná procentuálnímu podílu na základním kapitálu nebo hlasovacích právech (podle toho, který je vyšší). V případě vzájemného vlastnictví podnikatelů ve formě držby akcií dvou nebo více společností se uplatňuje vyšší procento. K údajům o partnerovi podniku se před provedením poměrného přepočtu v plné výši přičtou údaje o všech podnikatelích, s nimiž je spojen.

b) Údaje o každém podnikateli, který je přímo nebo nepřímo spojen s dotýčným podnikatelem a to v plné výši. K údajům za spojeného podnikatele se poměrně přičítají

údaje o každém jeho partnerovi úměrně procentuálnímu podílu na kapitálu nebo hlasovacích právech (podle toho, který je vyšší).

3. V případě, že podnikatel sestavuje konsolidovanou účetní závěrku nebo je zahrnut do konsolidace, mohou se údaje stanovovat na základě konsolidované účetní závěrky.

2.1.5 Korunový ekvivalent

Korunový ekvivalent se stanoví vynásobením částek uvedených v EUR kursem vyhlášeným Evropskou centrální bankou pro poměr mezi EUR a Kč k 31.12. roku předcházejícímu roku podání žádosti o podporu, příp. pro poslední pracovní den předcházející tomuto datu, pokud 31.12. připadá na sobotu, neděli nebo svátek.

Tabulka 1: Rozlišení kategorií MSP na základě doporučení Evropské komise 2003/361/EC

	Počet zaměstnanců	Roční obrat (mil. EUR)	Aktiva (mil. EUR)
Střední podnik	<i>do 250</i>	<i>do € 50 mil.</i>	<i>do € 43 mil.</i>
Malý podnik	<i>do 50</i>	<i>do € 10 mil.</i>	<i>do € 10 mil.</i>
Mikro-drobný podnik	<i>do 10</i>	<i>do € 2 mil.</i>	<i>do € 2 mil.</i>

Zdroj: Evropské komise, doporučení 2003/361/EC

2.2 VÝZNAM MSP

Malé a střední podniky jsou významným sektorem tržní ekonomiky. Statistika MPO uvádí, že v roce 2006 podíl malých a středních podniků na celkovém počtu podniků činil 99,85 % s tím, že MSP se podílely 61,38 % na celkové zaměstnanosti a 52,62 % na účetní přidané hodnotě. Podle údajů ČSÚ vykazovalo podnikatelskou činnost k 31. 12. 2006 v ČR 993 318 právnických a fyzických osob celkem, z toho bylo 991 786 MSP. V roce 2006 vytvořily MSP výkony ve výši 3 491 527 mil. Kč, což je proti roku 2005 zvýšení o 336 948 mil. Kč.

2.2.1 Sociální a ekonomické přínosy

Evropská unie považuje tento sektor za páteř evropské ekonomiky a hybnou sílu inovací, zaměstnanosti a sociální integrace (Koncepte rozvoje malého a středního podnikání na období 2007 – 2013, MPO, 2006).

Tuto skutečnost potvrzuje několik důvodů:

- jsou významným stabilizujícím sociálním prvkem ekonomického systému s velkou schopností absorbovat podstatnou část pracovních sil,
- dokáží působit v okrajových oblastech trhu, které jsou pro větší podniky méně atraktivní,
- napomáhají rychlejšímu rozvoji regionů, menších měst a obcí,
- vytvářejí nová pracovní místa aniž by vynakládaly vysoké kapitálové náklady,
- jsou flexibilní, dokáží se rychle přizpůsobit změnám trhu,
- vzhledem ke změnám v chování zákazníků, vytvářejí vhodné prostředí pro realizaci inovací v podnikání,
- umí čerpat výhody dostupnosti lokálních zdrojů,

(BEDNÁŘOVÁ, PARMOVÁ, 2003).

2.3 VÝZNAM MSP V EU

Velký počet, výše celkového obratu a podíl na zajištění zaměstnanosti činí z MSP závažný faktor pro sociální a ekonomické podmínky evropských zemí. Platí totiž, že valná většina členů EU čelí problémům hrozící či reálné nezaměstnanosti. Souběžně je nutné vyrovnávat se s potížemi při pružném vytváření nových pracovních míst a příležitostí jak nezaměstnanost snižovat. Relativně nízký objem vázaných prostředků činí z MSP významný faktor, který zajišťuje pružnost ekonomického systému a vhodnou komplementaritu s velkými podnikatelskými organizačními jednotkami, zejména pak formou subdodavatelských vztahů.

Význam MSP v EU dokládají stovky písemných dokumentů, které EU k problematice rozvoje MSP vydává.

Pro MSP má klíčový význam tzv. Evropská charta pro malé podniky („European Charter for Small Enterprises“). Byla přijata členskými státy EU ve dnech 19. - 20. června r. 2000 v Santa Maria da Feira. Zahrnuje podporu MSP v deseti hlavních oblastech podmiňujících jejich rozvoj.

Charta deklaruje, že MSP jsou pro EU páteří evropské ekonomiky a hlavním základem její konkurenční schopnosti vůči ostatnímu světu, zejména pak mohutné ekonomice USA. Uvádí též, že EU považuje MSP za klíč k řešení citlivého sociálního problému zaměstnanosti, dále pak základnu pro účinnou inovační politiku nižších řádů, rozvoj podnikavosti a vytváření evropské ekonomiky založené na znalostech. Jednotlivé členské státy EU každý rok předkládají zprávu o plnění Evropské charty, popř. doplňků, které jsou od r. 2000 postupně přijímány (137, 139, 140).

Před rozšířením EU v květnu 2004 bylo v tomto ekonomickém seskupení necelých 19 milionů MSP. Představovaly asi 99,8% všech podniků v EU a zaměstnávaly více než 74 milionů lidí. Celkový počet zaměstnaných osob, tj. včetně velkých podniků, byl necelých 113 milionů pracovníků, tudíž se MSP podílely na celkové zaměstnanosti asi dvěmi třetinami. Strukturu těchto MSP uvádějí statistiky EU z konce 90. let.

Jak již bylo uvedeno, v dosavadních členských zemích EU byly a nadále jsou MSP považovány za velmi podstatné pro zajištění a rozvoj zaměstnanosti. Odhaduje se, že se na zaměstnanosti podílejí asi dvěmi třetinami celkového počtu zaměstnanců. Navíc tyto MSP zajišťují asi 55% nárůstu nových pracovních míst. Jsou také soustavně hodnoceny jako významné pro inovační rozvoj. Jde však zpravidla o inovace nižších řádů, které nevyžadují zázemí finančně a personálně náročného základního a aplikačního výzkumu a vývoje, který je zpravidla realizován ve speciálních ústavech (např. v ČR v Akademii věd) nebo ve velkých podnicích (VODÁČEK, VODÁČKOVÁ 2004).

2.4 VÝHODY MSP

MSP disponují na domácím trhu i na zahraničních trzích řadou výhod oproti velkým podnikům. Na druhou stranu, z některých hledisek je jejich postavení nevýhodné.

Mezi hlavní **VÝHODY MSP** patří:

Pružné reagování na ceny si u MSP vynucuje okolnost, že vzhledem k omezeným kapitálovým zdrojům vnímá výkyvy trhu mnohem citlivěji než velké podniky. Schopnost pružné reakce na tyto změny je dána zejména tím, že na rozdíl od velkých podnikatelských subjektů nejsou MSP zatěžovány existencí rozsáhlého investičního majetku, který by zužoval možnosti svého produkčního využití. Změna předmětu činnosti či výrobního programu pak nevyžaduje tak rozsáhlé zásahy do výrobní základny jako u velkých podniků.

Inovační kreativita MSP je nezbytnou podmínkou jejich přežití na trhu. Na rozdíl od velkých podniků je v těchto podnicích méně omezujících organizačních prvků a více prostoru pro individuální iniciativu. Manažeři v MSP jsou inovovaným oblastem mnohem blíže než příslušní manažeři ve velkých podnicích a jsou na realizaci inovace podstatně více zainteresováni. Nutno však přiznat, že se jedná ponejvíce o inovaci nižšího řádu.

Vytváření nových pracovních příležitostí probíhá především prostřednictvím MSP. Toto empirické zjištění se obvykle zdůvodňuje nižšími náklady na zřízení pracovního místa, přenecháváním méně ziskových aktivit velkými podniky a zakládáním vlastních podniků pracovníky propuštěnými z velkých podnikatelských subjektů pro nadbytečnost.

Odolnost proti hospodářské recesi je větší u MSP než u velkých podnikatelských jednotek nejen pro jejich schopnost pružného reagování na změny. Za hospodářské recese se velké podniky zbavují hospodářských aktivit ztrátových či s nízkým ziskem, které mohou být pro MSP příležitostí pro využití produkčních kapacit.

Rychlost přijímání podnikatelských rozhodnutí může být u MSP vyšší než u podniků velkých nejen kvůli kratším instančním cestám. Hlavní předností těchto podniků je totiž relativně úzký okruh vlastníků a jejich obvyklá účast na výkonném řízení podniku.

Vedle uvedených předností provázejí existenci MSP i některé **NEVÝHODY** vůči velkým podnikům. Jsou to především:

Omezené možnosti zaměstnávání odborníků ve správě a řídicí činnosti jsou handicapem zejména malých, ale i středních podniků. Jejich správní a produkční povinnosti dané právním řádem, daňovými zákony a právními předpisy ochrany ŽP apod. jsou v podstatě stejné jako u velkých podniků. MSP mají ale pro tyto účely méně prostředků než velké podnikatelské jednotky a kladou proto na řídicí pracovníky zvýšené odborné i časové požadavky.

Menší finanční síla a s tím související horší dostupnost úvěrových zdrojů patří k slabým stránkám MSP proto, že nedostatek finančních prostředků je velkou blokadou vzniku nových podniků, dále pak znemožňuje rozvoj již existujících subjektů, které tak nemohou realizovat své cíle a inovační záměry.

Vyšší intenzita práce a méně příznivé pracovní podmínky v MSP oproti podnikům velkým mají příčinu obvykle v omezeném kapitálovém zázemí těchto podniků a nutnosti obstát v tvrdém konkurenčním prostředí. Ve středních, ale zejména v malých

podnicích je obvykle majitel vrcholovým manažerem a prvořadý zájem maximalizovat svůj zisk jej vede nejen k vlastnímu vysokému pracovnímu nasazení, ale vyžaduje i intenzivní práci u zaměstnance.

Omezené možnosti získávání výhod z rozsahu produkce plynou z nízké koncentrace a malých množství ve shromažďování výroby. MSP na rozdíl od podniků velkých mohou obvykle objednávat materiál jen v nižších množstvích a nemohou tak získávat slevy a výhodnější dodací podmínky, které jsou poskytovány u velkých dodacích množstvích. Vzhledem k poměrně nízkému počtu zaměstnanců, zejména v malých podnicích, jsou tyto podnikatelské jednotky mnohdy existenčně závislé na nalezení vhodných pracovníků s potřebnou flexibilitou, loajalitou a pocitem zodpovědnosti vůči zaměstnavateli.

Omezené prostředky na propagaci a reklamu v MSP působí, že oproti podnikům velkým je pro ně obtížnější ovlivňovat své potenciální zákazníky. Svou produkci proto mohou umísťovat především na segmentech lokálního trhu. Nízké zdroje na propagaci tak negativně ovlivňují velikost obrátu a možnosti jeho růstu zvyšováním velikosti podniku (Malach, a kol., 2005).

2.5 EKONOMICKÝ A SOCIÁLNÍ PŘÍNOS MALÝCH A STŘEDNÍCH PODNIKŮ

Vlastníci malých a středních podniků tvoří součást vrstvy obyvatelstva označované jako střední stav, který je považován za pilíř stability tržního hospodářství. S ohledem na tuto skutečnost můžeme odvozovat další pozitiva pro ekonomiku a společnost vyplývající z existence MSP.

Ekonomický a sociální přínos malých a středních podniků je možno charakterizovat následujícími schopnostmi:

- zmírňují negativní důsledky strukturálních změn,
- působí jako subdodavatelé velkých podniků,

- vytvářejí podmínky pro vývoj a zavádění nových technologií,
- vytvářejí pracovní příležitosti za nízkých kapitálových nákladů,
- rychleji se adaptují na požadavky a výkyvy trhu, jsou zdrojem inovace a technologického pokroku,
- zaměstnávají téměř 60% aktivních pracovníků,
- podílejí se více než na polovině HDP,
- vyplňují okrajové oblasti trhu, které nejsou pro větší podniky významné,
- decentralizují podnikatelské aktivity a napomáhají tak rychlejšímu rozvoji regionů, menších měst a obcí.

Podíl malých a středních podniků na ekonomice je bezesporu značný, jeho hodnocení by se však mělo vymanit z mýtu. Vzhledem k výše naznačeným nevýhodám může být jejich pracovní výkon podprůměrný. Cestou k získání synergického efektu a prohloubení dělby práce, je sdružování třeba i bez pevného spojení do větších produktivních systémů s vysokým podílem vědy a výzkumu a koncentrací kapitálu.

2.5.1 Cíle rozvoje MSP

Možnost využití potenciálu malých a středních podniků v ekonomice je do značné míry závislá na prostředí, kterým jsou obklopeny, proto by se politika rozvoje MSP měla snažit vytvářet pro podnikatele co nejpříznivější prostředí a ovlivňovat negativní faktory rozvoje MSP, na které působí zejména

- malá ekonomická síla v porovnání s velkými podniky,
- obtížný přístup ke kapitálu omezující možnost financování rozvojových aktivit,
- horší přístup k odbornému vzdělání, nižší dostupnost potřebných informací a poradenských služeb,
- obtížný přístup do odbytových sítí, omezení v odbytu hotových výrobků na

domácím trhu a zvýšené náklady při jeho vývozu,

- konkurence obchodních řetězců vytvářených kapitálově silnými firmami,
- problematická vymahatelnost práva,
- složitost a nepřehlednost legislativy,
- slabá pozice v soutěži o veřejné zakázky,
- platební nekázeň způsobující druhotnou platební neschopnost,
- výše daňového zatížení,
- vysoké administrativní zatížení.

Z předcházejícího rozboru vychází i strategie na podporu malého a středního podnikání. Opatření se tak zaměřují na eliminaci těchto nevýhod, na vytváření vhodných legislativních a ekonomických podmínek, které posílí jejich konkurenceschopnost, lepší přístup ke kapitálu, který umožňuje financování především rozvojových aktivit již existujících nebo teprve vznikajících malých a středních podniků. Účelem politiky rozvoje malého a středního podnikání je definovat dále vztah státu k této části ekonomiky, včetně vymezení institucionálního rámce a způsobu financování.

Dlouhodobým cílem politiky podpory MSP je "umožnit fungování sektoru malých a středních podniků tak, aby tento sektor přispíval ke zvyšování výkonnosti národního hospodářství, jeho technologické úrovni a konkurenceschopnosti, ke snižování nezaměstnanosti a k regionální, sociální a ekonomické diferenciaci jako základním předpokladům ekonomického rozvoje společnosti."¹

Měřítkem naplňování tohoto cíle je především vývoj podílu malých a středních podniků na výstupech ekonomiky a na zaměstnanosti a porovnání jejich výsledků s hodnotami dosahovanými ekonomicky dlouhodobě nejúspěšnějšími státy světa a Evropy a to jak za ekonomiku země, tak i jednotlivé regiony.

---

¹ Politika podpory MSP na období do roku 2004, dle www.mpo.cz

Úspěšnost naplňování tohoto cíle hodnotí Ministerstvo průmyslu a obchodu ČR takto: " .. sektor malých a středních podniků v České republice je srovnatelný se zeměmi Evropské unie v podílu této kategorie firem na celkovém počtu podniků, na jejich výkonech a zaměstnanosti. Také podíl MSP na tvorbě HDP, dosahující více než 50%, je možno srovnávat např. s Německem nebo se Švédskem."²

2.5.2 Střednědobé cíle politiky MSP:

- zvýšit podíl malých a středních podniků na obnovení růstu ekonomiky, na její exportní výkonnosti, na snižování nezaměstnanosti a na hospodářském oživení strukturálně postižených a ekonomicky slabých regionů,
- zvýšit technologickou úroveň a konkurenceschopnost malých a středních podniků a vytvořit tak předpoklad jejich úspěšného začlenění do trhu EU,
- podporovat spolupráci malých a středních inovačních firem s výzkumnými pracovišti vysokých škol, Akademie věd ČR, státními i soukromými výzkumnými ústavami, velkými výrobci apod.,
- usnadnit vstup občanů do podnikání,
- nástroje a mechanismy systému podpory malých a středních podniků uplatňovat v souladu s pravidly Evropské unie a racionalizovat mechanismy jejich poskytování.

Z těchto střednědobých cílů by měla vycházet i komunální podpora MSP v posílení trhů kapitálu, informací a informačních technologií, vzdělávání a pracovních sil. Podpora se týká rovněž posílení výstupů výzkumu a vývoje i provozních vstupů a výstupů pro vlastní podnikatelskou činnost (Malach, a kol., 2005).

---

² Sektorový operační program Průmysl na léta 2001 až 2006, dle www.mpo.cz

2.6 OMEZENÍ ROZVOJE MSP

V oblasti malého a středního podnikání se často objevují problémy, které nelze řešit pouze uvnitř podniku.

Mezi hlavní faktory bránící rozvoji MSP patří:

- nefunkční legislativa a justice
- větší státní regulace a byrokracie
- problémy se získáváním kapitálu
- daňový systém

„Legislativa“ - s rostoucím počtem podnikatelských subjektů v 90. letech rostly i nároky na legislativu a tím vznikalo velké množství nových zákonů pro zajišťování fungování tržní ekonomiky. Bohužel vynucování této legislativy a dodržování a schopnost vymáhání nároků nemá v ČR standardní parametry a hrozba soudního sporu je fakticky neúčinná.

„Státní regulace“ - nepřiměřená státní regulace bývá brzdou například pro způsoby registrace a testování nového výrobku nebo normy na ochranu spotřebitele. Některé nepromyšlené, nesouvisející normy, navíc nekonzultované s podnikatelskými organizacemi, poté omezují potenciál MSP.

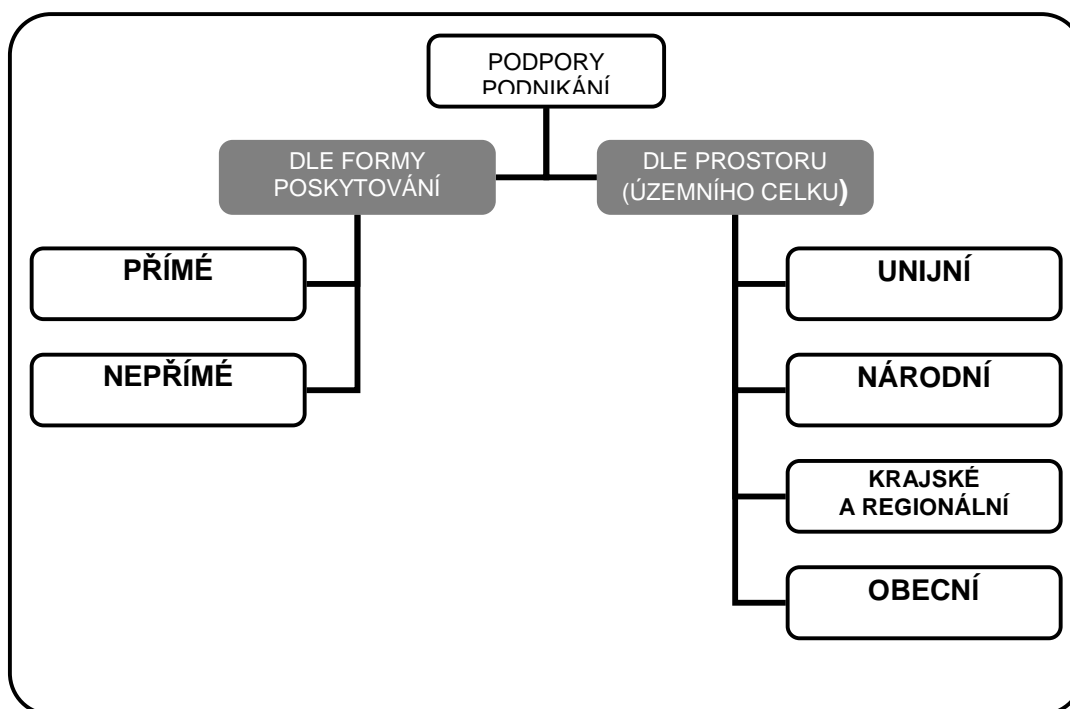
„Získávání kapitálu“ - omezený přístup ke kapitálu je jeden z největších problémů MSP. Hlavní bariéra v získávání kapitálu je nejvíce viděna u začínajících podniků, protože pro banky představují rizikové klienty a banky většinou preferují krátkodobé a vysoké úvěry. Řešením tohoto problému mohou být úvěry garantované státem.

„Daňový systém“ - malé a střední podniky nejsou sužovány pouze výši daní, ale také jejich složitostí a neustálými změnami v daňovém systému. V dnešní době existuje trend snižování všeobecné daně ze zisku (v roce 1993 byla 45% a nyní je 29%). V důsledku časté novelizace zákonů vznikají hlavně pro malé podnikatele dodatečné náklady, protože dochází k zvyšování časové a administrativní náročnosti (Malach, a kol., 2005).

2.7 DRUHY A FORMY PODPOR MALÉHO A STŘEDNÍHO PODNIKÁNÍ

V České republice je momentálně široká škála různých podpor malého a středního podnikání. Tyto podpory můžeme dělit buď z hlediska **formy poskytování** či dle **prostoru**.

Obrázek 1: Druhy podpor podle formy a podle územní hierarchie jejich poskytování

Zdroj: Malach, A. a kol. Jak podnikat po vstupu do EU

Nepřímá podpora je poskytována především v rámci opatření přijatých vládou k návrhům na zdokonalení podnikatelského a investičního prostředí. Jedná se především o zjednodušování administrativy a zmírňování možných nepříznivých dopadů nové legislativy, což by mělo ulehčovat přístup MSP k informacím, vzdělání a poradenství. Hlavní oblastí nepřímé podpory je zcela jistě daňová politika země.

Mezi přímé podpory patří:

- programové podpory ze státního rozpočtu,
- programové podpory ze strukturálních fondů EU,
- programy na podporu exportu ,
- samostatné podpůrné programy některých komerčních bank.

Přímá podpora je poskytována v následujících formách:

- návratná finanční výpomoc
- dotace
- finanční příspěvek
- záruka
- úvěr se sníženou úrokovou sazbou

(Zákon č. 47/2002 Sb., § 4 odstavec 2 písmeno a) až e))

Jako **poskytovatelé podpory ve formě návratné finanční výpomoci či dotace** jsou ustanoveny následující instituce:

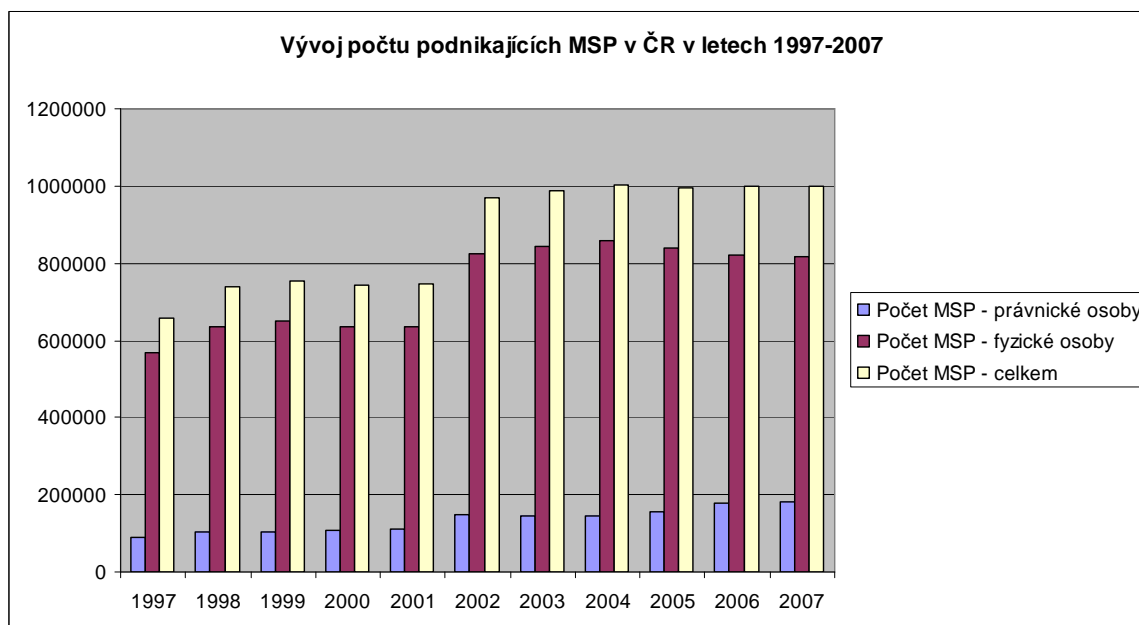
- Ministerstvo průmyslu a obchodu České republiky
- Agentura pro podporu podnikání a investic CzechInvest
- Česká agentura pro podporu obchodu CzechTrade
- Česká energetická agentura pro programy ekoenergií a obnovitelných zdrojů
- Design centrum ČR.

Poskytovatelem podpory ve formě finančního příspěvku, záruky a úvěru se sníženou úrokovou sazbou je Českomoravská záruční a rozvojová banka, a.s.

2.8 VÝVOJ POČTU MSP

V posledních letech se vývoj celkového počtu MSP jen málo mění. Dochází pouze k některým dílčím změnám. Podnikatelskou činnost vykazovalo 1 000 865 právnických a fyzických osob, z tohoto počtu bylo 999 182 MSP. Je to mírný pokles proti roku 2006. K největšímu poklesu došlo u pohostinství a v dopravě. Oproti tomu ve stavebnictví a v průmyslu došlo k nárůstu. Podíl podniků spadajících do MSP byl v roce 2007 99,83%. Podíl počtu MSP má vzrůstající charakter.

Graf 1: Druhy podpor podle formy a podle územní hierarchie jejich poskytování

Zdroj www.mpo.cz

Tabulka 2: Podíl MSP na vybraných makroekonomických ukazatelích v %

	Roky										
	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Počet MSP	99,77	99,78	99,80	99,71	99,81	99,85	99,81	99,84	99,84	99,83	99,83
Počet zaměstnanců (tis.)	59,82	57,91	58,84	59,42	59,73	61,34	61,63	61,48	61,63	61,7	61,4
Výkony(mil. Kč)	52,91	53,03	53,63	51,53	51,44	52,46	52,79	52,29	52,42	52,9	51,7
Přidaná hodnota(mil. Kč)	57,36	52,25	53,17	51,93	51,33	52,98	54,46	53,02	53,68	55,1	53,7
Mzdové náklady /bez OON/(mil. Kč)		53,93	54,57	54,42	55,72	55,82	55,90	55,61	55,88	56	55,9
Investice(mil. Kč)		41,53	41,06	40,48	37,81	44,52	49,88	51,43	52,57	55,3	54,5
Vývoz(mil. Kč)	36,40	36,25	36,54	36,15	35,74	34,16	34,0	34,0	34,3	45,2	44,8
Dovoz(mil. Kč)	48,00	48,84	50,74	49,43	47,12	50,33	49,8	52,5	54,7	56,3	54,4
HDP			31,54	31,17	31,63	34,59	34,86	34,69	34,60	36,7	35,5

Zdroj: www.mpo.cz

Z tabulky je patrné, že počet MSP se mění jen nepatrně. Pozitivní je fakt, že počet zaměstnanců se u malých a středních podniků zvyšuje. Mezi další pozitiva lze označit růst vývozu.

3 CÍL A METODIKA

3.1 CÍL DIPLOMOVÉ PRÁCE

Analýza programů podpory MSP, využívání programů malými a středními podnikateli v Jihočeském kraji a zjištění jejich představ a potřeb pro další rozvoj podniků. Dále byl zpracován Program pro zvýšení absorpční kapacity MSP v Jihočeském kraji. Na základě tohoto šetření bude vyhodnocena efektivita využívání programů podpory malého a středního podnikání v Jihočeském kraji.

3.2 ETAPY VYPRACOVÁNÍ PRÁCE

3.2.1 Literární přehled

Tato kapitola je zaměřena na stručnou definici MSP, tedy vymezení malého a středního podnikání vzhledem k povaze podniku, počtu zaměstnanců atd. Dále je zde zmíněn význam MSP a to jak v EU, tak i v ČR, dále pak jeho výhody a nevýhody. Je zde uveden i stručný vývoj a stav MSP v České republice.

3.2.2 Přehled programů

Souhrn všech programů je uveden v této části. Uvedeny byly významné programy, které jsou určeny pro malé a střední podnikatele a to jak programy ze Strukturálních fondů EU, tak jsou zde publikovány celorepublikové programy podpory MSP. Rovněž jsou popsány krajské podpory.

3.2.3 Hospodářská charakteristika Jihočeského kraje

V této části jsou uvedeny základní údaje regionu a stručná hospodářská charakteristika Jihočeského kraje. Rovněž jsou zde zmíněny základní ekonomické údaje o kraji a jeho vazby k okolním regionům a zemím.

3.2.4 Zhodnocení využívání programů MSP

Kapitola popisuje rozbor dotazníku a výsledků, které vyplynuly z dotazníkového šetření. Také je zde uvedeno shrnutí výsledků, rovněž jsou zde také odpovědi na hypotézy, které se dříve definovaly.

3.2.5 Návrh Opatření pro další rozvoj podniku

Část, ve které je navrženo několik opatření, která by zvýšila efektivitu využívání programů podpory MSP v Jihočeském kraji. Dále jsou zde uvedena opatření, která by rozvíjela a zkvalitňovala přístupy a postoje odpovědných institucí.

3.2.6 Závěr

V této kapitole je shrnuta práce v kratší formě. Je zde popsáno celkové zhodnocení práce a jsou uvedeny návrhy na zlepšení situace.

3.3 VLASTNÍ METODIKA

Pro zpracování diplomové práce byly použity následující metody:

- komparace – tato metoda spočívá v hledání funkční podobnosti. Srovnává se u ní více variant řešení. Tato metoda posloužila při srovnávání výsledků např. Jihočeského kraje a jiných krajů.
- Dotazníky – v elektronické podobě zaslané na e-mailové adresy oslovených podniků. Některé dotazníky byly vyplňovány i osobně na základě rozhovorů s podnikateli.
- Rozhovory s podnikateli – zde byly důkladně vysvětleny nejasné odpovědi z dotazníků.

Pro získání údajů o podnicích byla navázána spolupráce s firmou Legro Consult s.r.o. Tato součinnost byla využita pro zdárné získání a vyhodnocení dotazníků.

Pro výběr vzorku se čerpalo z Registru ekonomických subjektů (RES), který

spravuje ČSÚ a jsou v něm uvedeny osoby podle různých právních forem. Z tohoto vzorku bylo nutné vybrat ty, jež spadají do MSP. Při prohlídce tohoto seznamu bylo zřejmé, že ne všechny zaregistrované podniky jsou aktivní. Jejich počet je kolem 50%. Z hlediska zjednodušení bylo rozhodnuto o výběru 37 000 MSP v Jihočeském kraji a forma oslovení těchto podniků byla zasláním dotazníku na e-mailovou adresu.

Z 6103 podnikatelských subjektů odpovědělo 124 respondentů, což je 2,03% subjektů z výběru. Z dostupných dat vyplývá, že největší podíl respondentů, kteří odpověděli, podniká v oblasti služeb. Na druhém místě s 25,6% se umístil obchodní sektor. Jako další s 19,2% je stavebnictví, s 16,8% průmysl a minimum odpovědí přišlo ze sektoru dopravy a pohostinství (3,2% a 0,8%).

Většina odpovědí na dotazník přišla od subjektů, které podnikají už delší dobu. Rozdělení podnikatelů bylo prováděno podle doby fungování projektů. Do první skupiny spadaly podniky s dobou podnikání kratší než jeden rok. Do druhé skupiny patřily podniky fungující od jednoho do dvou let. Do třetí skupiny spadaly podniky s dobou fungování od dvou do tří let a poslední čtvrtá skupina zahrnuje podniky podnikající déle než tři roky.

Největší procento patří podnikům podnikajícím více než čtyři roky a to konkrétně 87%. Ve zbylých skupinách je rozložení víceméně rovnoměrné (okolo 4,4%). Tento výsledek lze vysvětlit zavedenou strukturou fungování podniků a jejich ochotou odpovědět na e-mailové dotazy. Jako další vysvětlení může být nevytvoření dostatečného potenciálu pro komunikaci s ostatními subjekty.

3.4 ZDROJE DAT

Pro získání odborných informací byly použity publikace uvedené v Literárním přehledu. Dále pak byly prostudovány následující internetové stránky: www.mpo.cz, www.jhk.cz, www.csu.cz, www.czechinvest.org.

Pro studium aktuálních informací byly použity internetové stránky agentur zabývajících se podporou MSP a dále také publikace vydávané pro podporu a rozvoj malého a středního podnikání.

4 PŘEHLED PROGRAMŮ MSP

I přes pomoc v předcházejícím období si EU uvědomuje důležitost MSP a v období 2007 - 2013 se chce velmi zaměřit na podporu růstu a zaměstnanosti. V současné době je v EU okolo 23 milionů existujících malých a středních podniků a ty jsou hlavním zdrojem ekonomické a sociální soudržnosti v Evropské unii. V ČR je velmi pozitivní růst počtu zaměstnanců, který překračuje 60% a rovněž fakt, že MSP se podílí zhruba 52% na výkonech, přesněji přidané hodnotě vytvořené v nefinanční sféře české ekonomiky.

Tyto hodnoty jsou velmi pozitivní a naznačují, že MSP jsou do této doby schopny držet krok s výkonností a efektivitou ve velkých podnicích. Tento fakt je nepochybně zapříčiněn i podporou, která se malým a středním podnikům dostává.

Národní strategický a referenční rámec ČR 2007 - 2013 (NSRR), se zabývá všemi podstatnými problémovými okruhy, které jsou v ČR, ale také navazuje na Strategické obecné zásady Společenství (SOZO). Jako 1. strategický cíl je vytvořit konkurenceschopnou českou ekonomiku. Cíl bude v novém programovacím období uskutečněn prostřednictvím těchto priorit a následujících cílů.

- **Konkurenceschopný podnikatelský sektor** - Hlavní motto je vytvořit silný, konkurenceschopný a inovující sektor podnikání, který je připraven se prosadit na domácím, tak zahraničním trhu a dosahuje vysokých výkonů.
- **Podpora kapacit vědy a výzkumu pro inovace** - Zde je důležité pokračovat v provázanosti podniků s oblastí výzkumu a vývoje a podporovat zvyšování znalostní ekonomiky.
- **Rozvoj udržitelného cestovního ruchu** – Cílem je zvýšení cestovního ruchu v jednotlivých regionech i v celé ČR.

4.1 PROGRAMOVACÍ OBDOBÍ 2007 – 2013 A MSP

Programovací období pro roky 2007 - 2013 má výrazně větší rozpočet a to asi o 752 miliard Kč. Počet jednotlivých programů je také navýšen, což naznačuje, že žadatelé v ČR mají výrazně lepší šanci na získání prostředků z Evropské unie. Snahou nových programů je navýšit možnosti pro podnikatele na co nejvyšší možnou míru.

Pro nové 3 cíle hospodářské a sociální soudržnosti EU (viz výše) je připraveno Českou republikou 24 operačních programů na základě určených cílů a priorit NRP a NSRR.

Cíl Konvergence - tento cíl je určený k urychlení hospodářské konvergence nejméně rozvinutých regionů zemí EU, zlepšení podmínek pro zvýšení zaměstnanosti díky investicím do materiálních a lidských zdrojů. Česká republika (s výjimkou Hlavního města Prahy) stále patří do nomenklaturní územní jednotky NUTS II (75% průměrného hrubého domácího produktu (HDP) Evropské unie (podle parity kupní síly) a tudíž má nárok na finance z ERDF, ESF a FS.

V rámci cíle Konvergence budou realizovány následující programy –

A) Sektorové operační programy (OP)

- 1) OP Podnikání a inovace
- 2) OP Výzkum a vývoj pro inovace
- 3) OP Lidské zdroje a zaměstnanost
- 4) OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost
- 5) OP Životní prostředí
- 6) OP Doprava
- 7) OP Technická pomoc
- 8) Integrovaný operační program

B) Regionální operační programy (ROP)

- 9) ROP Střední Morava
- 10) ROP Střední Čechy
- 11) ROP Severozápad
- 12) ROP Severovýchod
- 13) ROP Moravskoslezsko
- 14) ROP Jihozápad
- 15) ROP Jihovýchod

Tabulka 3: Rozdělení regionů soudržnosti NUTSII

NUTS II (region soudržnosti)	NUTS III (kraj)
Severovýchod	Liberecký, Královehradecký, Pardubický
Severozápad	Ústecký, Karlovarský
Jihozápad	Plzeňský, Jihočeský
Jihovýchod	Vysočina, Jihomoravský
Střední Morava	Olomoucký, Zlínský
Moravskoslezsko	Moravskoslezský
Střední Čechy	Středočeský
Praha	Praha

Zdroj: www.strukturalni-fondy.cz

Obrázek 2: Rozdělení regionů soudržnosti NUTSII

Zdroj : www.strukturalni-fondy.cz

Cíl Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost – z důvodu faktu, že Praha má HDP vyšší než 75% průměru EU, bude čerpat podporu v rámci tohoto cíle. Tento cíl bude zaměřen především na podporu ekonomických změn s důrazem na inovace a ekonomiku zaměřenou na znalostech, životním prostředí a zajištění služeb základního významu. Cíl bude financován z Evropského fondu pro regionální rozvoj a Evropského sociálního fondu.

V rámci cíle Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost budou realizovány následující programy:

- 16) OP Praha Konkurenceschopnost
- 17) OP Praha Adaptabilita.

Cíl Evropská územní spolupráce – má za úkol přispět k harmonickému a vyváženému rozvoji EU a to prostřednictvím zvýšení spolupráce na přeshraniční a regionální úrovni. Cíl bude financován pomocí Evropského fondu pro regionální rozvoj. V rámci realizace cíle by se měl podpořit výzkum a vývoj, rozvoj informačních technologií, ochrana životního prostředí a řízení vodních zdrojů.

V rámci cíle Evropská územní spolupráce budou realizovány následující programy:

- 18) Česko-bavorský OP přeshraniční spolupráce
- 19) Česko-rakouský OP přeshraniční spolupráce
- 20) Česko-slovenský OP přeshraniční spolupráce
- 21) Česko-polský OP přeshraniční spolupráce
- 22) Česko-saský OP přeshraniční spolupráce
- 23) OP Mezuregionální spolupráce
- 24) OP Nadnárodní spolupráce

Tabulka 4: Alokace finančních prostředků v ČR mezi operační programy pro období 2007 - 2013 v cíli Konvergence (bez domácího spolufinancování)

Operační program	mil. EUR	%
OP Podnikání a inovace	3041,3	11,75
OP Výzkum a vývoj pro inovace	2070,7	8
OP LZ a zaměstnanost	1811,8	7
OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost	1811,8	7
OP Životní prostředí	4917,9	19
OP Doprava	5759,1	22,25
Integrovaný operační program	1553	6
Regionální operační programy	4659	18
OP Technická pomoc	258,8	1
Mezisoučet	25 886,60	100

Zdroj: Příručka Evropské a národní programy podpor pro MSP. InMP, 2007

Tabulka 5: Alokace finančních prostředků mezi operační programy pro období 2007 - 2013 v cíli Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost (bez domácího spolufinancování)

Operační program	EUR	%
OP Praha Adaptabilita	121,1	29,1
OP Praha Konkurenceschopnost	294,9	70,9
Mezisoučet	416	100

Zdroj: Příručka Evropské a národní programy podpor pro MSP. InMP, 2007

Tabulka 6: Alokace finančních prostředků mezi jednotlivé operační programy pro období 2007 - 2013 v cíli Evropská územní spolupráce (bez domácího spolufinancování)

Operační program	EUR	%
OP přeshraniční spolupráce	351,6	90,37
OP nadnárodní spolupráce	37,5	9,63
OP meziregionální spolupráce	-	-
Mezisoučet	389,1	100

Zdroj: Příručka Evropské a národní programy podpor pro MSP. InMP, 2007

Celkem je na všechny cíle vyhrazeno 26 671,7 mil. EUR

4.2 OPERAČNÍ PROGRAM PODNIKÁNÍ A INOVACE (OPPI)

Výkonem funkce řídicího orgánu tohoto OP je pověřeno Ministerstvo průmyslu a obchodu, styk s podniky zajišťují instituce CzechInvest, Česká energetická agentura, CzechTrade a ČMZRB.

U tohoto programu se vychází ze zkušeností z předcházejícího programu OP průmysl a podnikání. Oproti předchozímu programu budou malé a střední podniky více zvýhodněny vyšší mírou veřejné podpory a to konkrétně u středních podniků až 10% a u malých podniků až o 20%.

OPPI je hlavním programovým dokumentem pro realizaci politiky hospodářské a sociální soudržnosti v sektoru průmyslu a významným nástrojem pro realizaci Koncepce rozvoje malého a středního podnikání na období 2007 - 2013.

Tento program navazuje na Operační program Průmysl a podnikání (OPPP), který byl vyhlášen po vstupu České republiky do Evropské unie pro programovací období let 2004 - 2006.

Operační program Průmysl a podnikání zahrnuje 6 priorit s 15 programy. Jeho určení je pro všechny regiony mimo Prahy.

4.2.1 Prioritní osa 1: Vznik firem (celkově 2,60 % prostředků OPPI)

Podpora začínajícím podnikatelům - Program START

Příjemci musí být drobní podnikatelé, tzv. mikropodniky (do 10 zaměstnanců). Podpora má formu bezúročného úvěru nebo zvýhodněné záruky s formou finančního příspěvku. Příjemce má možnost získat jen jednu formu podpory.

Cílem projektu je umožnit základní profinancování začínajícím podnikatelům, zvýšit zájem o podnikání, usnadnit přístup novým podnikatelům k financím, odstranit překážky v podnikání a díky vzniku nových podniků zvýšit zaměstnanost.

Podpora je financována prostřednictvím Českomoravské záruční a rozvojové banky (ČMZRB).

Podnikatelé mohou tuto podporu využít např. na následující projekty:

- pořízení a rekonstrukce dlouhodobého hmotného majetku
- pořízení dlouhodobého nehmotného majetku
- pořízení zásob a to i drobného hmotného majetku, pokud není příjemcem podpory registrován jako dlouhodobý hmotný majetek,
- pořízení drobného nehmotného majetku, kde musí být splněna podmínka, že příjemcem podpory je vykazován jako náklad/výdaj.

Využití nových finančních nástrojů

Mezi příjemce podpory se řadí podnikatelské subjekty bez omezení velikosti. Podpora bude realizována pomocí kapitálového vstupu Evropského investičního fondu (EIF) a to formou jednotlivých fondů, které se zaměří na nově vznikající podniky a podniky typu Spin-off a Start up.

Oblast podpory se zaměřuje na uplatnění nových nedotačních finančních nástrojů pro podpoření inovačního podnikání. Tyto nástroje by se měly uplatnit při podpoře MSP za využití rizikového kapitálu v počáteční fázi vývoje podniku.

Cílem této podpory je nabídka specifických nástrojů financování projektů pro začínající podnikatele. S touto podporou mohou i s minimálním kapitálem realizovat investičně menší projekty se zaměřením na diferenciaci podpory, zvláště pak inovační projekty tzv. Spin-off firem. Dále pak aktivně umožnit rozvoj spin-off firem zaměřujících se na výsledky výzkumu a vývoje.

Spin-off je označení pro firmu, která

- využívá hmotného nebo nehmotného majetku jiné firmy k zahájení svého podnikání,
- má většinový vliv v nové firmě,
- vzniká většinou založením firmy jedním ze zaměstnanců.

4.2.2 Prioritní osa 2: Rozvoj firem (celkově 21,80 % prostředků OPPI)

Bankovní nástroje podpory MSP - Program PROGRES A ZÁRUKA

Příjemcem podpory jsou jen MSP. Podpora bude poskytnuta formou podřízeného úvěru a zvýhodněných záruk. Podřízené úvěry a zvýhodněné záruky zjednodušují přístup

MSP k externím zdrojům financí.

Cílem programu je podpořit růst a vývoj pro malé a střední podnikatele a podpora projektů v oblasti nákupu nových technologií, které přispívají ke snižování spotřeby energie a ke zvyšování efektivity výroby energie.

Poskytovatelem podpory formou podřízeného úvěru je ČMZRB.

Podnikatelé mohou tuto podporu využít např. na následující projekty:

- nákup podniku v konkurzu,
- nákup strojů a zařízení,
- nákup, výstavba a rekonstrukce budov.

Podpora nových výrobních technologií, ICT a vybraných strategických služeb - Program ROZVOJ

Příjemci podpory jsou jen MSP, pokud se jedná o investice do nových výrobních technologií.

Cílem programu je zvýšení konkurenceschopnosti a podpora jejich technické vybavenosti. Dále pak podpora strategických služeb s vazbou a zaměřením na mezinárodní oblast a to především v informační a komunikační technologii. Tato podpora by měla zvyšovat efektivitu a snižovat nákladovost a tím přispět ke zvýšení konkurenceschopnosti. Dalším cílem programu je zvýšit konkurenceschopnost prostřednictvím kvalitativně vyššího využití potenciálu v oblasti zavádění a rozšiřování informačních systémů.

Podpora je nabízena formou dotace v této výši:

- Rozvoj (1-20 mil. Kč),
- ICT a strategické služby (1-100 mil. Kč),
- ICT v podnicích (max. 20 mil. Kč).

4.2.3 Prioritní osa 3 - Efektivní energie (celkově 4,00 % prostředků OPPI)

Úspory energie a obnovitelné zdroje energie - Program EKO-ENERGIE

Příjemci podpory jsou MSP, jen v ojedinělých případech velké podniky. Podpora je poskytována formou dotace (0.5 – max. 100mil Kč) s omezením podle Regionální mapy intenzity veřejné podpory pro ČR.

Cílem programu je snížit energetickou náročnost vzhledem k jednotce produkce a to při zachování dlouhodobé stability a dostupnosti energie pro podniky. Zároveň je cílem snižování spotřeby primárních zdrojů a růst využívání obnovitelných zdrojů energie (OZE), rovněž i využívání potenciálu druhotných zdrojů energie a energetických úspor.

Poskytovatelem podpory byla Česká energetická agentura. Od 1.10.2007 je poskytovatelem podpory CzechInvest. Poskytovatelem podpory ve formě podřízeného úvěru je ČMZRB.

Podnikatelé mohou tuto podporu využít např. na následující projekty:

- zlepšování izolačních a tepelně technických vlastností budov,
- rekonstrukce zařízení umožňujících výrobu a distribuci elektrické energie vyrobené z OZ,
- zlepšení využití ztrátové energie,
- modernizace systémů měření a regulace,
- modernizace, rekonstrukce a snižování ztrát v rozvodech elektřiny a tepla.

4.2.4 Prioritní osa 4 - Inovace (celkově 22,36 % prostředků OPPI)

Zvyšování inovační výkonnosti podniků - Program INOVACE

Příjemci podpory jsou jak MSP, tak i velké podniky. Podpora je poskytována formou dotace (1-75mil Kč). Dotace je zaměřená především na realizaci aktivit zaměřených na inovace procesů a produktů.

Cílem programu je zvýšit inovační aktivitu a zároveň chránit práva průmyslového vlastnictví. Dalším cílem je zavádění progresivních marketingových metod, zvyšování spolupráce mezi MSP a veřejnými institucemi a zvýšení efektivity při výrobě a poskytování služeb. Vzhledem k předchozímu programu se tento program zaměřuje významně na ekologicky efektivní inovace.

Poskytovatelem podpory je CzechInvest.

Podnikatelé mohou tuto podporu využít např. na následující projekty a inovace:

- produkty - např. zvýšení užitných a technických parametrů,
- procesy - zvýšení efektivity procesů,
- organizace - zavádění nových firemních procesů,
- marketing – prosazování progresivních metod .

Kapacity pro průmyslový výzkum a vývoj - Program POTENCIÁL

Příjemci podpory jsou MSP. Podpora je poskytována formou účelové dotace (1-75mil Kč).

Cílem programu je pomoc firmám při realizaci a navyšování kapacity pro výzkumné, vývojové a inovační aktivity. U zvyšování výzkumných aktivit se program zaměřuje zejména na MSP. Dalším cílem je zvyšování spolupráce mezi podniky

a vývojovými a výzkumnými institucemi, zvyšování konkurenceschopnosti, začleňování malých a středních podniků do domácích a evropských programů výzkumu a zvyšování zaměstnanosti díky tvorbě kvalifikovaných pracovních míst.

Poskytovatelem podpory je CzechInvest.

Podnikatelé mohou tuto podporu využít např. na následující projekty:

- výstavba a rozvoj center zaměřených na výzkum a vývoj,
- náklady na poradenské služby,
- náklady na provoz center.

4.2.5 Prioritní osa 5 - Prostředí pro podnikání a inovace (celkově 38,40 % prostředků OPPI)

Platformy spolupráce - Program SPOLUPRÁCE

Příjemci podpory jsou MSP a v odůvodněných případech i velké podniky, dále to mohou být sdružení podnikatelů a podnikatelská seskupení. Podpora je poskytována formou dotace.

Cílem programu je vznik a rozvoj klastrů, pólů excelence, kooperačních projektů na regionální úrovni a vznik technologických platforem. Dalším cílem je vytváření možností pro čerpání finančních zdrojů na vznik a rozvoj malých a středních podniků zabývajících se produkcí nových technologií, výrobků a služeb. Tento program se zaměřuje na rozšiřování spolupráce podniků s výzkumem a vývojem a například i VŠ.

Poskytovatelem podpory je CzechInvest a dotace může být určena i pro vysoké školy, klastry a kraje.

Podnikatelé mohou tuto podporu využít např. na následující projekty:

- nákup zařízení pro vědu a výzkum , software a práv duševního vlastnictví,
- provoz středisek, prostředky na cestovné a služby spojené s propagací a marketingem projektů.

Program PROSPERITA

Příjemci podpory jsou MSP a v odůvodněných případech i velké podniky, dále to mohou být sdružení podnikatelů a podnikatelská seskupení. Podpora je poskytována formou dotace.

Cílem programu je budování zázemí pro výzkum, vývoj a inovace. Program se zaměřuje na rozvoj tzv. „Podnikatelských inkubátorů“ a sítě Business Angels.

Poskytovatelem podpory je CzechInvest.

Podnikatelé mohou tuto podporu využít např. na následující projekty:

- podnikatelský inkubátor pomáhá vytvořit prostředí, ve kterém může firma podnikající v sektoru vývoje nových výrobků, technologií nebo služeb podnikat za zvýhodněných podmínek. Tyto podmínky spočívají např. ve zvýhodněném nájemném nebo zvýhodněných pobídkách poskytovaných provozovatelem inkubátoru.
- Business angel je forma investování subjektu do malých a středních podniků za účelem zhodnocení vložených prostředků. Subjekt naopak dodává MSP know-how a odborné znalosti.
- Vědeckotechnické parky – jsou to centra, která nabízejí malým a středním podnikům rozsáhlé služby jako např. poradenství, transfer technologií a informace k inovačnímu podnikání.

Infrastruktura pro rozvoj lidských zdrojů - Program ŠKOLÍCÍ STŘEDISKA

Příjemci podpor jsou MSP, v odůvodněných případech i velké podniky. Podpora je poskytována formou dotace (200 000 – 150 mil. Kč). Podpora musí být v souladu s Regionální mapou intenzity veřejné podpory.

Cílem programu je komplexní zajištění vzdělávání, rozvoj manažerských, jazykových a odborných schopností zaměstnanců a tím růst konkurenceschopnosti a zaměstnanosti.

Poskytovatelem podpory je CzechInvest. Podporu mohou dostat také sdružení podnikatelů, podnikatelská seskupení, neziskové organizace, vzdělávací instituce a územní samosprávné celky a jejich svazky.

Podnikatelé mohou tuto podporu využít např. na následující projekty:

- opravy či stavby pro školení zaměstnanců,
- vybavení školících středisek softwarem, pomůckami a odborným personálem, literaturou.

Infrastruktura pro podnikání - Program NEMOVITOSTI

Příjemci podpor jsou MSP, v odůvodněných případech i velké podniky. Podpora je poskytována formou dotace. Podpora musí být v souladu s Regionální mapou intenzity veřejné podpory.

Cílem programu je vznik a fungující nabídka podnikatelských nemovitostí, podpora hospodářsky znevýhodněných a slabých regionů a zlepšování životního prostředí. Podpora se zaměřuje rovněž na vznik potřebné infrastruktury.

Poskytovatelem podpory je CzechInvest. Podporu mohou dostat také sdružení

podnikatelů, podnikatelská seskupení, neziskové organizace, vzdělávací instituce a územní samosprávné celky a jejich svazky.

Podnikatelé mohou tuto podporu využít např. na následující projekty:

- podnikatelské zóny – které musí mít minimální rozměr 2ha a spočívají ve vybudování technické a dopravní infrastruktury,
- objekty, které musí mít minimálně 500 m² podlahové plochy po realizaci projektu,
- projektová příprava: vytvoření projektové dokumentace.

4.2.6 Prioritní osa 6 - Služby pro rozvoj podnikání (celkově 7,89 % prostředků OPPI)

Podpora poradenských služeb - Program PORADENSTVÍ

Příjemci podpory jsou jen MSP. Podpora je poskytována formou dotace.

Cílem programu je zvyšování kvality a dostupnosti služeb ve vzdělávání, poradenství a v získávání informací. Dalším cílem je zvýšit konkurenceschopnost, rovněž vytváření systémů pro analýzu českých a světových rozvojových trendů, které ovlivňují inovační aktivity ekonomiky ČR:

- prostřednictvím regionální informační a poradenské infrastruktury zprostředkovávat informační, vzdělávací a poradenské služby,
- vytvářením a udržováním Národního registru poradců,
- zprostředkováním podpory poradenských služeb prostřednictvím poradce národního registru poradců.

Poskytovatelem podpory je CzechInvest (může být sám příjemcem dotace).

Podnikatelé mohou tuto podporu využít např. na následující projekty:

- nákup poradenských, informačních a vzdělávacích služeb,
- nákup hardwaru, softwaru a sítí,
- prostředky, ze kterých se hradí výlohy na služby poradců a ostatních odborníků, na jejich studie a případné konference a semináře.

Podpora marketingových služeb - Program MARKETING

Příjemci podpory jsou MSP, za předpokladu společné účasti na zahraničních veletrzích a výstavách výjimečně i velké podniky. Podpora je poskytována formou dotace (100 tis. Kč až 2mil. Kč pro MSP).

Cílem programu je snižování nákladů při vstupu MSP na zahraniční trhy. Dalším cílem je zvyšování marketingových znalostí, zlepšení pohledu na Českou republiku na mezinárodních výstavách a veletrzích a podpora prezentace podniků se zájmem o vystavování na mezinárodních výstavách a veletrzích.

Poskytovatelem podpory byla Česká agentura na podporu obchodu CzechTrade. Od 1.10.2007 je poskytovatelem podpory CzechInvest.

Podnikatelé mohou tuto podporu využít např. na následující projekty:

- vytváření a zvyšování marketingových znalostí,
- akce spojené s provozem stánku na mezinárodních výstavách a veletrzích,
- hrazení nákladů na publicitu, tvorbu cizojazyčných internetových stránek a propagačních materiálů.

4.2.7 Prioritní osa 7 – Technická pomoc (celkově 2,95 % prostředků OPPI)

Příjemci podpor nejsou MSP, ale poskytovatelé podpor. Tato pomoc je určena pro řízení a implementaci OPPI a její financování. Finance jsou určeny na výdaje vynaložené na přípravu, implementaci, hodnocení a monitorování OP, dále pak na aktivity spojené s posilováním administrativní kapacity na provoz OP. Tyto finance jsou rovněž určeny na výdaje hodnotitelských komisí a monitorovacího výboru, zpracování dat, zadávání auditů a kontrol atd..

Ostatní technická pomoc – prostředky budou vynaloženy na financování souvisejících studií, publicitu celého projektu OP, rozvoj informačního systému a na rozvoj strategií a hodnocení OPPI.

Poskytovatelé podpor mohou využívat tyto prostředky na následující podporu:

- financování aktivit operačního programu,
- zaměření se na přípravu, řízení, monitorování, implementaci, publicitu, hodnocení a kontrolu projektů.

4.3 OPERAČNÍ PROGRAM VÝZKUM A VÝVOJ PRO INOVACE

Příjemci podpor nejsou primárně MSP, ale vysoké školy a výzkumné instituce. Přesto je tento program pro malé a střední podniky důležitý z hlediska možnosti spolupráce s organizacemi jako partner. Tímto krokem si mohou MSP zvyšovat znalosti a technologii.

Cílem projektu je zvýšení prostředků, které plynou do výzkumu a vývoje.

Řídícím orgánem programu je Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy a podporu zprostředkovává buď samo MŠMT nebo CzechInvest.

4.4 OPERAČNÍ PROGRAM LIDSKÉ ZDROJE A ZAMĚSTNANOST

Program je určen pro cílové skupiny mimo území hl. města Prahy a má sloužit pro zvyšování zaměstnanosti a hospodářského růstu a to především rozvoje efektivního a flexibilního trhu práce, konkurenceschopné pracovní síly, kvalifikovaných zaměstnanců a začlenění sociálně okrajových skupin obyvatelstva.

Řídícím orgánem je Ministerstvo práce a sociálních věcí.

4.4.1 Priorita 1 – Adaptabilita

Podpora je zde určena pro začínající podnikatele a subjekty bez omezení velikosti a bude realizována pomocí grantových schémat, která vyhlašují kraje nebo MPSV u nadregionálních programů. Podpora je soustředěna na všechny regiony Konvergence.

Cílem programu je zvyšování znalostí a dovedností u zaměstnanců, kteří jsou ohroženi nezaměstnaností a zaměstnavatelů restrukturalizovaných podniků. Dále je cílem zvýšení dovedností, znalostí a kompetencí zaměstnavatelů a zaměstnanců. Mezi cíle podpory patří i vytváření moderních systémů řízení a rozvoje lidských zdrojů.

Poskytovatelé podpor mohou využívat tyto prostředky na následující podporu:

- další vzdělávání zaměstnanců,
- rozvoj poradenství a zavádění moderních systémů řízení a rozvoj lidských zdrojů,
- vedení zaměstnanců k motivaci a aktivnímu přístupu,
- zavádění všech forem vzdělávání pracovníků,
- vytváření nových inovativních školení , výuka samotných školitelů
- udržení zdravé pracovní síly a posílení sociálního dialogu,
- zachování a zvyšování pružné formy organizace práce,

- forma spolupráce mezi zástupci zaměstnavatelů a sdružení v oblasti dalšího vzdělávání.

4.4.2 Priorita 2 – Aktivní politiky trhu práce

Podpora je určena pro podnikatelské subjekty bez omezení velikosti a je zaměřena na uchazeče o zaměstnání. Dotace bude poskytována formou nevratné finanční pomoci.

Cíl programu je realizován prostřednictvím aktivit zprostředkujících zaměstnání, na rekvalifikace zaměstnanců. V této oblasti jsou to dále aktivity zaměřené na bilanční a pracovní diagnostiku, podporu veřejně prospěšných prací a krátkodobých pracovních poměrů. Je zde zahrnuta i podpora hrazení mzdových nákladů u nových pracovních míst a podpora znevýhodněných osob a začínajícím OSVČ.

Řídícím orgánem je Ministerstvo práce a sociálních věcí

Poskytovatelé podpor mohou využívat tyto prostředky na následující podporu:

- poradenství,
- rekvalifikace a vzdělávání,
- zřizování nových pracovních míst,
- tvorba chráněných pracovních míst.

4.5 OPERAČNÍ PROGRAM VZDĚLÁVÁNÍ PRO KONKURENCESCHOPNOST

Příjemci podpor nejsou primárně MSP, ale vysoké školy a výzkumné investice. Přesto je tento program pro malé a střední podniky důležitý z hlediska možnosti spolupráce s organizacemi jako partner. Pro MSP přichází v úvahu jen zapojení do 3. priority – Další vzdělávání.

Cílem projektu je zapojení například doktorandů a stážistů do chodu podniku a sdílení zkušeností.

4.6 OPERAČNÍ PROGRAM ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

Cílem programu je ochrana a zlepšování životního prostředí.

Je to především ochrana vod a zvyšování její kvality, ochrana ovzduší s důrazem na omezení emisí, podpora ekologických forem výroby energie, zlepšování nakládání s odpady a celkové zlepšení stavu přírody a krajiny. Forma podpory u tohoto operačního programu je dotace.

Řídícím orgánem je Ministerstvo životního prostředí.

V rámci následujících priorit je možno počítat s dotací pro podnikatelský subjekt:

- snížení rizika povodní investicemi do vodohospodářské infrastruktury,
- snižování emisí,
- zlepšování kvality ovzduší,
- odstraňování starých ekologických zátěží a šetrné nakládání s odpady,
- celkové snižování průmyslového zatížení.

4.7 OPERAČNÍ PROGRAM DOPRAVA

Řídícím orgánem je ministerstvo dopravy a pro MSP je možné dostat dotaci v případě, že je vlastník či správce dotčené infrastruktury.

4.8 REGIONÁLNÍ OPERAČNÍ PROGRAMY (ROP)

Tyto programy se situují na jednotlivé regiony v rámci rozdělení na regiony

soudržnosti NUTS II. Operační programy veskrze navazují na sektorové programy, čímž rozvíjejí potenciální rozvoj regionu.

Řídícím orgánem je Regionální rada příslušného regionu soudržnosti.

Poskytovatelé podpor mohou využívat tyto prostředky na následující podporu:

- zlepšení regionální dopravní infrastruktury,
- zlepšování stavu životního prostředí,
- zvyšování podílu cestovního ruchu v regionu,
- rozvoj regionů prostřednictvím MSP a řemesel,
- modernizace městských a venkovských oblastí.

4.8.1 ROP Jihozápad

Tento region je zde uveden podrobně, protože tato práce je spojena s analyzováním efektivnosti právě v Jihočeském kraji. Jihočeský kraj je zároveň s Plzeňským krajem zařazen do ROP Jihozápad.

Řídícím orgánem je zde Regionální rada regionu soudržnosti Jihozápad a program je financován z Evropského fondu pro regionální rozvoj (ERDF).

ROP Jihozápad se skládá z těchto priorit:

- dostupnost center,
- stabilizace a rozvoj měst a obcí,
- rozvoj cestovního ruchu.

Priorita 1 – Dostupnost center

Cílem této priority je zlepšování a zkvalitňování dopravních center a to jak v městech, tak mimo ně a zároveň zlepšování vazeb uvnitř regionu. Podpora je zprostředkována formou dotace a to až do výše 85% veřejných způsobilých výdajů.

Priorita 2 – Stabilizace a rozvoj měst a obcí

Cílem této priority je stabilita a rozvoj venkovské oblasti. Hlavním úkolem této podpory bude zvyšování kvality životního prostředí, zvyšování vzdělávání, tvorba nové infrastruktury a celkové zlepšení sociální integrace obyvatel. Podpora je nabízena formou dotace a to až do výše 85% veřejných způsobilých výdajů

Priorita 3 - Rozvoj cestovního ruchu

Cíl této priority spočívá v navyšování a zkvalitňování cestovního ruchu ve všech oblastech regionu. Zde je nutno zmínit snahu o prodlužování doby návštěv zahraničních i domácích turistů. Podpora je nabízena formou dotace a to až do výše 85% veřejných způsobilých výdajů.

4.9 NÁRODNÍ PROGRAMY PODPORY

Národní programy podpory malého a středního podnikání s platností na rok 2007 schválila vláda České republiky 12. prosince 2006 usnesením č. 1425. Na základě návrhu schválilo MPO následující programy :

- **Trh**
- **Certifikace**
- **Design**
- **Aliance**
- **Vývoj**

Programy jsou určeny na podporu MSP a mají podobné předpoklady k čerpání. Každý program se však zaměřuje na jinou oblast podnikání, má jiné zaměření. Dá se říci, že jsou vytvořeny jako doplněk OPPI.

Řídícím orgánem je zde Ministerstvo průmyslu a obchodu a realizaci programů zprostředkovává Českomoravská záruční a rozvojová banka, a.s. (ČMZRB), Česká agentura na podporu obchodu CzechTrade a Design centrum České republiky (DC ČR).

4.9.1 TRH – Program bezúročných úvěrů a záruk pro začínající a malé střední podnikatele na území hlavního města Prahy

Cíl programu je v podpoře začínajících podnikatelů k externímu financování pro projekty a zvyšování konkurenceschopnosti podnikatelů prostřednictvím investic do projektů a zafinancování těchto projektů. Žadatel může dostat po splnění podmínek bezúročný úvěr až do 90% výdajů projektu a to až na sedm let. Výše je omezena na 750 000 Kč pro podnikatele (FO) a 1,5 milionu korun pro obchodní společnost.

Podpora je poskytována z prostředků záručního fondu nebo úvěrového fondu vytvořených z prostředků státního rozpočtu, které jsou v kompetenci ČMZRB.

4.9.2 CERTIFIKACE – Program podpory certifikace a účasti ve výběrových řízeních

Cílem programu je podpora malých a středních podnikatelů při získávání certifikace ISO a začleňování do programu EMAS (Environmental Management System). V této oblasti se jedná i o zjednodušení účasti MSP v soutěžích o veřejné zakázky a podpora při obchodních veřejných soutěžích.

Podpora může být získána formou příspěvku na získání certifikátu nebo zárukou na návrh do výběrového řízení.

4.9.3 DESIGN – Program podpory designu pro malé a střední podnikatele

Cílem programu je pomoc podnikatelům při tvorbě špičkového designu. Tímto krokem se zvyšuje konkurenceschopnost, úroveň hmotné kultury společnosti, životní styl a nepřímo se ovlivňuje pracovní a životní prostředí. Dalším cílem je začleňování designu do podnikové strategie, výběr vhodného designéra a vytváření vhodných podmínek pro vztah podnikatel-designér. Podpora se týká i úhrady finančních nákladů na autorská díla a propagace nových produktů, které mají kvalitní design. Dotace může být použita na propagaci designu, grafický design, interiérový design a výrobní design.

4.9.4 ALIANCE – Program vytváření aliancí a jejich prezentace

Cílem programu je zvyšování konkurenceschopnosti malých a středních podniků v zahraničí prostřednictvím podpory seskupení MSP (min. 3 podniky), které mají ve výrobě nebo sortimentu vzájemně se doplňující nabídku a mají uzavřenou dohodu o spolupráci v rámci programu Aliance. Dále je cílem posilování spolupráce malých a středních podniků v zahraničí a snižování výdajů při vstupu na zahraniční trh. Program podporuje i zpracovávání cizojazyčných propagačních materiálů a prezentaci aliance na zahraničních výstavách a veletrzích.

4.9.5 VÝVOJ – Program podpory malých a středních podnikatelů, kteří se aktivně účastní 7. rámcového programu EU pro výzkum, technický rozvoj a inovace

Cíl programu spočívá v podpoře malých a středních podniků, které se aktivně účastní 7. RP, jsou začleněni do konsorcia projektu uváděného v rámci výzvy 7. RP a účastní se projektu jako koordinátoři. Jejich projekt musí dosáhnout specifického bodového hodnocení evropské komise. Dále je cílem motivovat MSP k práci na dalších projektech a přípravou samostatných projektů. Podpora si klade za cíl zvýšit čerpání zdrojů z EU pro výzkum a vývoj a zvýšit počet žádostí o podporu z evropských fondů.

5 HOSPODÁŘSKÁ CHARAKTERISTIKA JIHOČESKÉHO KRAJE

5.1 JIHOČESKÝ KRAJ

Jihočeský kraj zahrnuje území okresů České Budějovice, Český Krumlov, Prachatice, Písek, Strakonice, Tábor a Jindřichův Hradec. Kraj sousedí s Rakouskem a Spolkovou republikou Německo. V rámci republiky má kraj společné hranice s Plzeňským, Středočeským, Jihomoravským krajem a krajem Vysočina. V Jihočeském kraji je zavedeno 17 správních obvodů obcí s rozšířenou působností a 37 správních obvodů obcí s pověřeným úřadem, 46 obcí má statut města.

Jihočeský kraj zaujímá strategickou polohu na dopravní ose sever-jih. Kraj protínají důležité mezinárodní silnice a také severojižní železniční koridor. Jako velký nedostatek se v dnešní době považuje chybějící dálniční síť, která má být v budoucnu vyřešena dálnicí D3 a rychlostní komunikací R3 a R4, železniční koridor je v dnešní době v rekonstrukci a rozšíření. Důležitou investicí je elektrifikace úseku k hranicím s Rakouskem. Tyto úpravy spadají do IV. tranzitního koridoru Praha - České Budějovice - Linec, zařazeného do seznamu významných dopravních projektů v rámci EU. Významným krokem pro rozvoj Jihočeského kraje, především cestovního ruchu, je udělení licence na provoz vnitrostátního leteckého provozu pro Jihočeské letiště České Budějovice, a.s. Očekává se i zapojení pro mezinárodní přepravu.

Dříve byl tento kraj považován za zemědělskou a lesnickou oblast. Obzvláště významná je oblast rybníkářství, toto odvětví i v dnešní době zažívá velký rozmach. Na začátku 20. století se na jihu Čech začala objevovat průmyslová výroba a dnes jsou jižní Čechy zemědělsko-průmyslovou oblastí. Před rokem 1989 byl region opomíjen a proto se některé faktory staly pro jižní Čechy nevýhodou: např. chybějící dopravní síť, nemožnost přeshraniční spolupráce. Dnes je blízkost zahraničních sousedů přínosem pro možnosti přeshraniční spolupráce. Význam těchto vztahů je už dnes vysoký, neboť řada měst

navázala řadu partnerských vztahů s městy v sousedním Německu a Rakousku. Tyto vztahy jsou velmi důležité a je třeba je rozvíjet. Za snahou měst nezaostává ani snaha samotných regionů o spolupráci. Tato spolupráce je charakterizována především ve výrobní oblasti a poskytování služeb. Neméně důležitý je i rozvoj cestovního ruchu . V jižních Čechách je velké množství neporušené přírody a spousta atraktivních a jedinečných památek.

Geograficky lze kraj popsat jako uzavřený celek, který je jihozápadě obklopen Šumavou, na severozápadě výběžky Brd, na severu Středočeskou žulovou vrchovinou, na východě Českomoravskou vrchovinou a na jihovýchodě Novohradskými horami. V centru jihočeské kotliny se rozkládají dvě pánve, Českobudějovická a Třeboňská. S Plzeňským krajem tvoří vyšší územní správní celek - oblast **Jihozápad**.

Jak již bylo zmíněno, jižní Čechy jsou jedinečné svým rybníkářstvím. V dřívějších dobách zde bylo vytvořeno více než 7000 rybníků. Celková rozloha těchto rybníků je asi 30 tisíc hektarů. Největší rybník a to v rámci celé republiky je Rožmberk s rozlohou 490ha. I další rybníky jako Svět či Horusický jsou jedny z největších v republice. Územím kraje protéká množství řek jako např. Vltava, Lužnice , Otava, Malše atd.. K řece Vltavě patří neodmyslitelně vodní dílo Lipno. Tato přehrada je rozlohou největší vodní plocha v ČR. Pro jižní Čechy má specifický význam nádrž Římov a na ní navázaná úpravná vody Plav, která zásobuje více jak 250 000 lidí pitnou vodou.

5.2 HOSPODÁŘSKÁ CHARAKTERISTIKA JIHOČESKÉHO KRAJE

Oblast jihozápad, do které Jihočeský kraj spadá, tvoří společně 10,6 % HDP a po hlavním městě je v ní nejnižší registrovaná nezaměstnanost a to 6,25%. Rozloha Jihočeského kraje představuje 12,8 % rozlohy státu.

Průmyslová výroba je vybudována především v českobudějovické aglomeraci a v přilehlých okresech Tábor a Strakonice.

Jihočeský kraj má nejmenší hustotu zalidnění z celé České republiky a to jen 62 obyvatel na km². V pěti největších městech žije skoro pětina obyvatel. Počet obyvatel se zvyšuje (asi o 0,35%). Nejlidnatějším okresem je okres České Budějovice (180 024). Naopak nejméně lidnatým je okres Prachatice (51 558).

Tabulka 7: Počet subjektů zapsaných v RES v Jihočeském kraji a jeho okresech k 31.12. 2007

(členění podle kategorie počtu zaměstnanců)								
Počet zaměstnanců	Kraj celkem	v tom okresy:						
		Č. Budějovice	Č. Krumlov	J. Hradec	Písek	Prachatice	Strakonice	Tábor
Kraj celkem	148 679	45 775	14 240	19 288	16 460	12 736	15 609	24 571
v tom:								
Neuvedeno	90 428	27 231	8 887	11 559	9 968	7 750	9 642	15 391
0	41 898	12 845	3 925	5 638	4 748	3 606	4 397	6 739
1 - 5	11 013	3 890	981	1 403	1 148	917	1 044	1 630
6 - 9	1 710	592	134	222	217	152	137	256
10 - 19	1 599	563	135	191	160	147	162	241
20 - 24	417	139	35	55	44	40	41	63
25 - 49	801	234	83	119	86	69	86	124
50 - 99	452	148	29	58	52	33	65	67
100 - 199	204	70	15	23	21	16	23	36
200 - 249	39	10	5	4	9	1	3	7

Zdroj: www.czso.cz

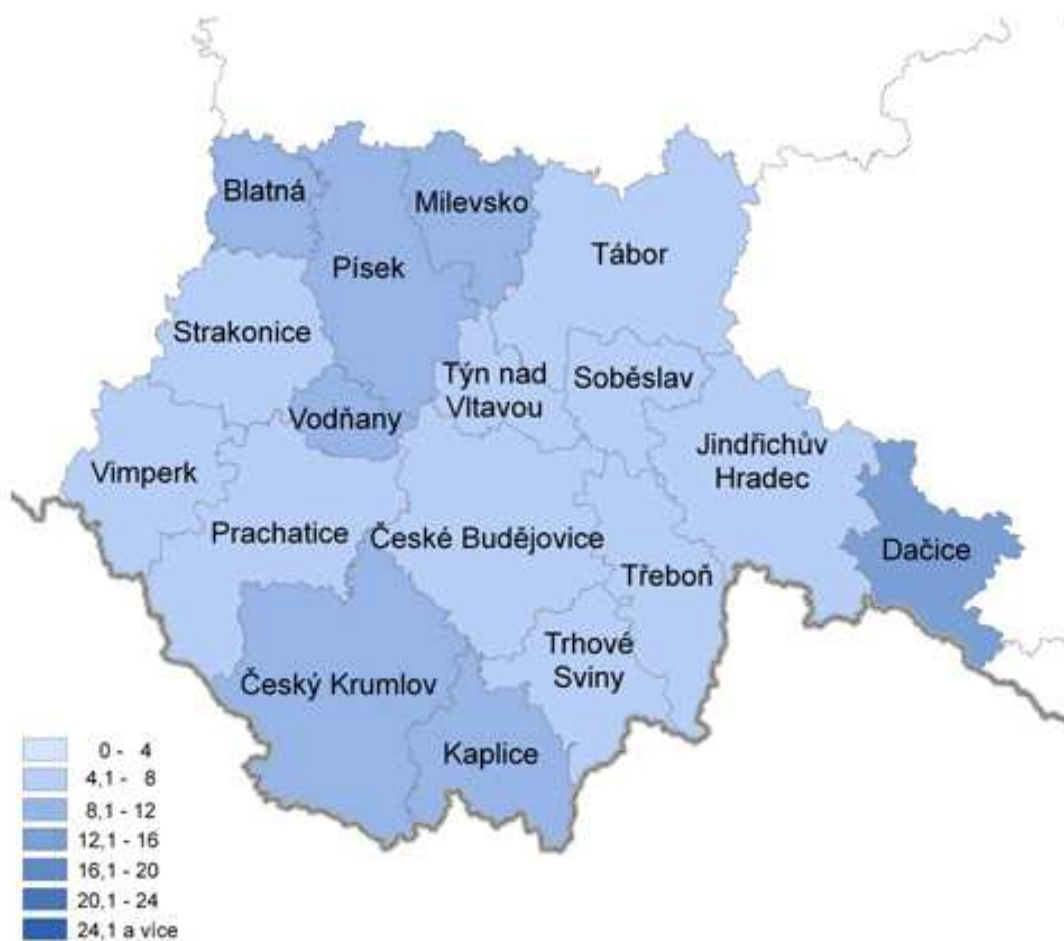
V kraji je nejvíce zastoupen zpracovatelský průmysl. V návaznosti na zemědělskou výrobu je to například výroba potravin, nápojů. Dále je zde zastoupena výroba dopravních prostředků, strojů a zařízení. Kraj i přes výstavbu mnoha nových závodů zůstává nejméně průmyslem zasaženým krajem v České republice. Kraj není bohatý na nerostné suroviny. Významná je těžba štěrkopísků, stavebního kamene, cihlářských hlín, kameniva, sklářských písků a v omezené míře keramických jílu, vápence a grafitu. Velký význam v kraji má plocha lesů a návazná těžba dřevin. Lesy zaujímají více než třetinu kraje. Nejrozsáhlejší plochy jsou především na Šumavě a v Novohradských horách.

Skladba lesů je různorodá, ale převažují lesy jehličnaté, smrkové a borové. Mezi další zdroje lze zařadit rašelinu a v menších lokalitách také grafit, vápenec a křemelinu. Mezi největší stavby v kraji patří jaderná elektrárna Temelín a na ni navazující Hněvkovická přehrada.

Při pohledu na HDP na jednoho obyvatele je kraj na třetím místě a dosahuje 89,1 % celorepublikového průměru (mezi kraje je započítána i hl. město Praha).

Pro Jihočeský kraj je velmi důležitý cestovní ruch a jeho přínosy. Zdejší region je hojně navštěvován a to díky přírodě, která je zachována a nejméně dotčena z celé České republiky. Na části území Jihočeského kraje se rozkládá Národní park Šumava s rozlohou 685 km² (340 km² náleží JK). Rovněž se zde nachází chráněné krajinné oblasti Šumava, Třeboňsko, Blanský les a na 300 maloplošných chráněných území. Mezi turisty se stále nejvíce řadí domácí obyvatelstvo. Mezi zahraniční turisty patří nejvíce turisté z Německa, Rakouska, Nizozemska a Francie. Průměrná doba pobytu dosáhla 4,4 dnů.

Obrázek 3: Nezaměstnanost v Jihočeském kraji

Zdroj: www.czso.cz

6 ZHODNOCENÍ VYUŽÍVÁNÍ PROGRAMŮ MSP

Programy pro podporu a rozvoj malého a středního podnikání jsou velmi obsáhlé a je možno z nich čerpat velké sumy finančních prostředků. Je velmi důležité zjistit, jestli vůbec podnikatelé tyto formy podpor čerpají. Pokud ano, tak které a pokud ne – jaké jsou důvody pro nevyužívání těchto dotací. V prvním období čerpání dotací již bylo zřejmé, že ne všechny dostupné prostředky budou vyčerpány – i na tento fakt se bylo nutno zaměřit a zjistit, proč tomu tak je. Dalším cílem hodnocení je analyzování stavu v Jihočeském kraji a následné navržení změn, které povedou k lepšímu a efektivnějšímu čerpání dotací.

6.1 DOTAZNÍKOVÉ ŠETŘENÍ V JIHOČESKÉM KRAJI

6.1.1 Výběr vzorku

Z vybraného vzorku vyplynula situace, že jen 6 103 podnikatelských subjektů v Jihočeském kraji mělo zveřejněnou e-mailovou adresu. Toto je zcela zásadní problém - jak pro komunikaci samotných podniků mezi sebou, tak i v komunikaci s krajskými institucemi.

Na zaslané e-mailové dotazníky odpovědělo pouze 140 podnikatelských subjektů. Při vyřazení nesprávných a chybných dotazníků zbylo jen 124 dotazníků. Tento výsledek je zarážející už v tom, že osobní počítač vlastní okolo 97% firem s více než deseti zaměstnanci a připojení k internetu má více než 95% firem. Vlastní webové stránky má okolo 62% z firem. Je pozitivní, že stoupá podíl cizojazyčných webových stránek. Počítač ke své práci využívá více než 40% zaměstnanců a internet okolo třetiny zaměstnanců.

6.1.2 Doba fungování projektu

Většina odpovědí na dotazník přišla od subjektů, které podnikají delší dobu. Rozdělení podnikatelů bylo prováděno podle doby fungování projektů. Do první skupiny spadaly podniky s dobou podnikání kratší než jeden rok. Do druhé skupiny patřily podniky fungující od jednoho do dvou let. Do třetí skupiny spadaly podniky s dobou fungování od

dvou do tří let a poslední čtvrtá skupina zahrnuje podniky podnikající déle než tři roky.

Největší procento patří podnikům podnikajících více než čtyři roky a to konkrétně 87%. Ve zbylých skupinách je rozložení víceméně rovnoměrné (okolo 4,4%). Tento výsledek lze vysvětlit zavedenou strukturou fungování podniků a jejich ochota odpovědět na e-mailové dotazy. Jako další vysvětlení může být nevytvoření dostatečného potenciálu pro komunikaci s ostatními subjekty.

6.1.3 Počet zaměstnanců

Většinou se malé a střední podniky řadí do tří skupin, avšak pro větší přehlednost a srozumitelnost byly subjekty zařazeny do 4 skupin podle počtu zaměstnanců a to:

- mikropodniky s méně než 10 zaměstnanci,
- podniky a 10 až 49 zaměstnanci,
- podniky s 50 do 249 zaměstnanců,
- velké firmy s 250 a více zaměstnanci.

Nejvíce respondentů se přihlásilo do skupiny mikropodniků a to 60,3%. Dále je patrné, že při vzrůstajícím počtu zaměstnanců klesá ochota respondentů poslat odpověď. Druhá skupina podniků se tedy podílela 28,4% na odpovědích a 12,2% patřilo do třetí skupiny. Z kategorie velkých podniků neodpověděl nikdo. Tato procenta poukazují na fakt, že malé firmy se snaží komunikovat, poskytovat a získávat informace pro svůj rozvoj podnikání.

6.1.4 Vliv komunální politiky, legislativy a soudů na MSP

Při dotazu, zda je podnikatel ovlivňován komunální politikou, odpovědělo 44,5% subjektů, že ano. 30,2 % se cítí být přímo ovlivňováno a 14,3% spíše ovlivněno. Naopak 55,5 % se necítí být ovlivněno. Z tohoto výsledku spíše ne odpovědělo 35,7 %. Největší vliv komunální politiky je na sektor služeb. Podnikatelé se setkávají především s problematikou veřejných zakázek a neochotou úřadů ke spolupráci.

Při zjištění, zda ovlivňuje legislativa a soudy podnikání subjektů, odpovědělo více než 63,2% respondentů, že ano, z toho přímý vliv uvedlo 46,4%. Žádný vliv naopak nepocítuje 12% subjektů a částečný vliv 24,8%.

6.1.5 Přizpůsobení se normám EU

Při vstupu do EU byly kladeny velké nároky na implementaci norem EU do českého podnikatelského prostředí. Oslovené subjekty odpovídaly, jak obtížné je přizpůsobit se normám EU. Podniky většinou nepocítují problémy s přizpůsobením se normám (72,6% podniků), z toho vyplývá, že 27,4% naopak pocítuje problémy. Většinou zde panuje názor, že české normy jsou ještě přísnější, než normy EU.

6.1.6 Podpora státu a kraje

Otevřená otázka na podnikatele s možností vyjádření vlastního názoru, jak by mohl stát pomoci podnikatelům v rozvoji podnikání. Jako hlavní oblasti, kde by se pomoc státu měla zlepšit, bylo uvedeno:

- daňová a sociální reforma,
- zlepšit právní systém a legislativu,
- odstranit zbytečnou byrokracii a administrativu,
- zlepšit školství s důrazem na střední školy a učňovské vzdělání,
- více podporovat domácí podnikatele.

Jako nejlepší formu pomoci státu by podnikatelé nejvíce ocenili snížení daně z příjmu, změnu jednání úředníků s podnikateli, odstranění korupce a protekcionismu, průhlednou legislativu, podporu formou bezúročných či zvýhodněných úroků.

Podpora „Krajem“ – otázka na podnikatele, zda má kraj podporovat podnikatele. Je překvapivé, že i v této otázce se objevily nesouhlasné reakce (11%). Nejvíce záporných odpovědí bylo ze sektoru průmyslu. Tento fakt se dá vysvětlit obavou z neupřednostňování silných průmyslových celků. Přesto se většina subjektů domnívá, že kraj by měl rozhodně

podporovat své podnikatele.

6.1.7 Struktura zdrojů financování podniku

Struktura financování podniků byla očekávána v kombinaci zdrojů interních a externích. Tento předpoklad se však potvrdil jen u 29,9% subjektů. Většina podnikatelů financuje své podnikání z interních zdrojů (68%). Je zajímavé, že 2,5% podnikatelů uvádí jako zdroj svého podnikání jen externí zdroje.

Financování podniku je jedním z nejdůležitějších aspektů spojovaných s využíváním veřejné podpory. Je zřejmé, že nedostatek finančních prostředků řeší podniky v současné době dvěma způsoby, jednak prostřednictvím bankovních úvěrů a taktéž veřejnou podporou.

- **Bankovní úvěry** - z dostupných dat v posledních letech vyplynulo, že roste zájem bank o poskytování úvěrů pro malé a střední podnikatele. I když se MSP zdají pro banky jako riziková skupina, množství poskytnutých služeb stále roste. Jako impuls pro tento jev lze označit fungující podporu podnikatelů přes různorodé dotace a následný zájem podnikatelů i o úvěry od bank.
- **Veřejná podpora** - zaměřuje se na řadu cílů - např. zlepšení informovanosti, zvýšení kvalifikace, poradenství, zvýhodněné financování atd. Nejběžnější forma podpory je poskytována formou nenávratné podpory, záruk na bankovní úvěry a zvýhodněnými úroky. Podpora se zaměřuje nejvíce na začínající a drobné malé a střední podnikatele, rovněž i na inovativní podniky a na podniky ve specifických podmínkách. Tato podpora je na celostátní úrovni organizována Ministerstvem průmyslu a obchodu prostřednictvím CzechInvestu. Prostřednictvím Českomoravské záruční a rozvojové banky se poskytují zvýhodněné záruky a úvěry.

6.1.8 Ekologie a postoj firem k ekologii a recyklaci

Z otázek vyplynulo, že 87,8% podnikatelů nemá problémy se zpřísnujícími se ekologickými podmínkami. Tato skutečnost může být dána strukturou respondentů, ale také připraveností a přísností už stávajících českých norem v oblasti životního prostředí. Podle očekávání má nejvíce respondentů problémy v oblasti průmyslu, stavebnictví a dopravy.

Při dotazu, zda podniky uvažují o výrobě ekologicky nezávadných výrobků, recyklaci odpadů atd., odpověděla téměř polovina subjektů, že ano. Tento fakt není ideální, ale přece jen je v této oblasti znát posun k produktům ohleduplných k životnímu prostředí. Většina firem, které odpověděly kladně, nicméně neuvažuje o tom, že jejich chování je z důvodu snížení ekologické zátěže.

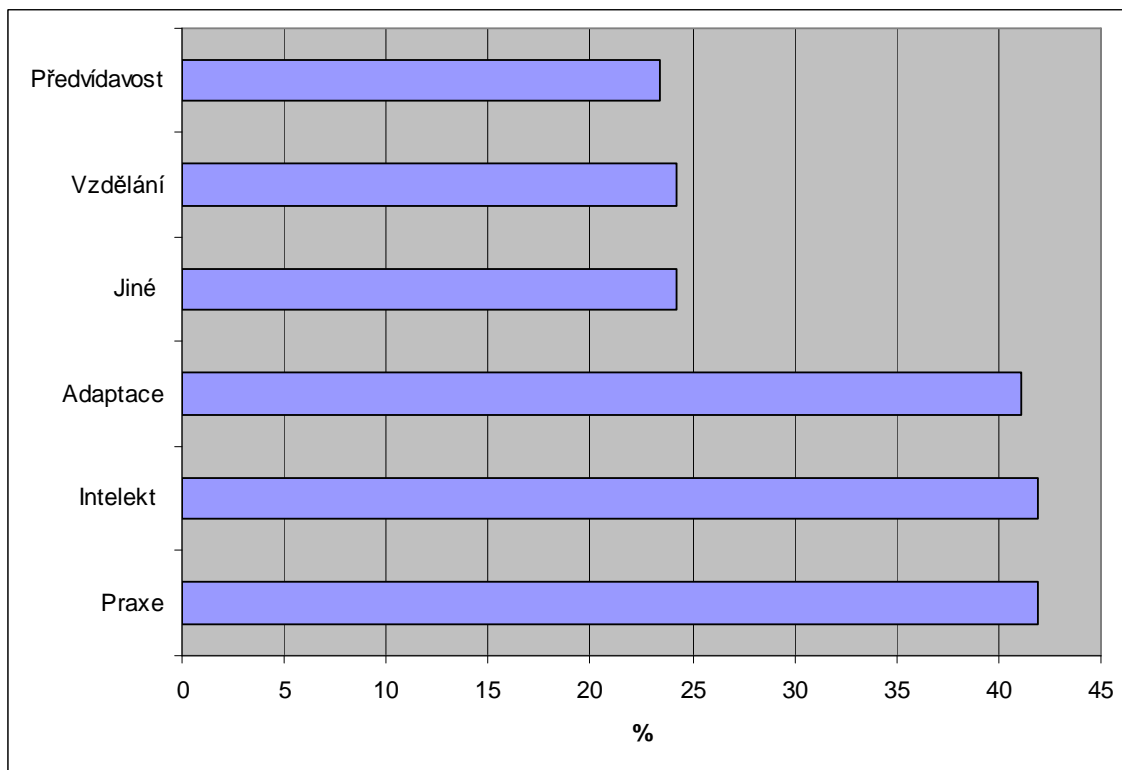
6.1.9 Inovace a konkurenceschopnost ve vztahu k hospodářským výsledkům

Velké množství dotací a podpor se zaměřuje právě na inovace a zvyšování konkurenceschopnosti. Respondenti odpovídali na to, jestli dosáhnou lepších hospodářských výsledků, pokud zvýší svou konkurenceschopnost prostřednictvím inovace dosavadní podnikatelské činnosti. Téměř 87% subjektů se domnívá, že ano (rozhodně a spíše ano). Mezi takto odpovídající podniky patří shodně všechny firmy z průmyslové oblasti. Proti inovaci se ve výrazné menšině staví podniky napříč ostatními sektory podnikání.

6.1.10 Lidské zdroje

Otázka směřovala na výběr vlastností, které musí mít zaměstnanec, aby byl profesionál ve svém oboru. Z odpovědí vyplývá, že vzdělání je důležité hlavně pro větší podniky. Jednotlivá zjištění zobrazuje následující graf.

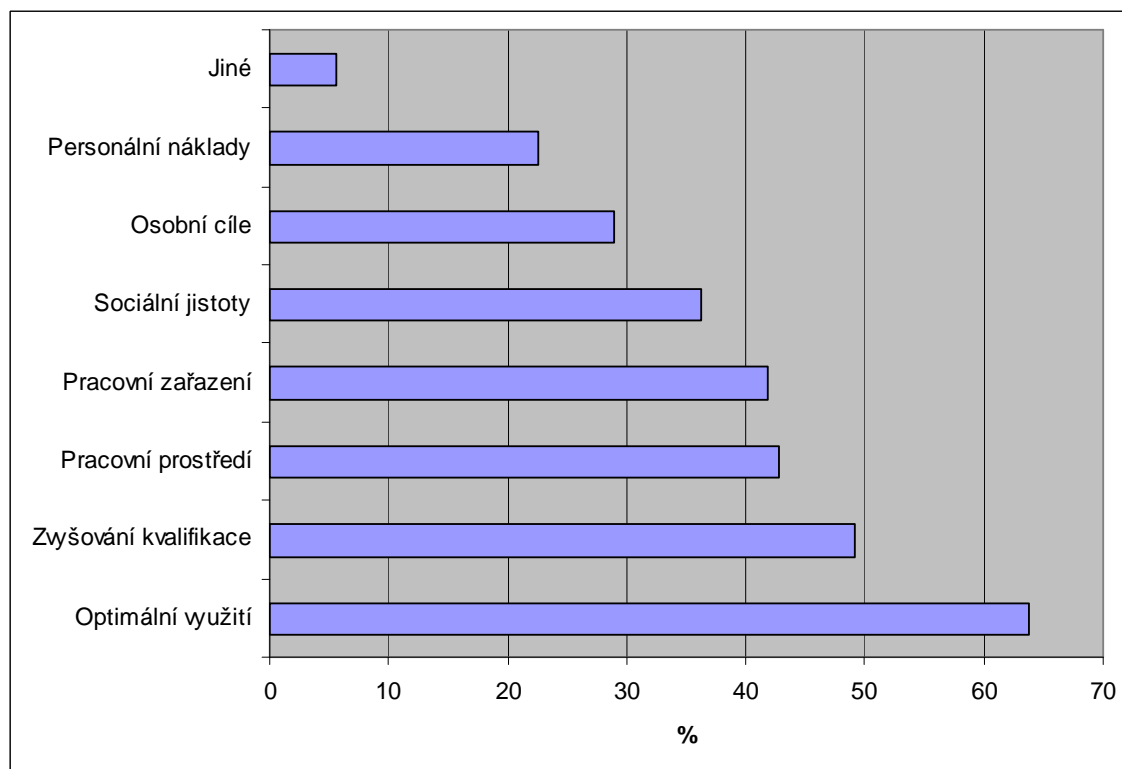
Graf 2: Nejžádanější vlastnosti u zaměstnanců

Zdroj: Autor a LEGRO CONSULT s.r.o.

Mezi cíle v oblasti lidských zdrojů, které jsou důležité pro rozvoj firmy, podniky uváděly z následně definovaných cílů takto:

Graf 3: Obecně definované cíle pro úspěšný růst firmy v oblasti lidských zdrojů

Zdroj: Autor a LEGRO CONSULT s.r.o.

6.1.11 Vývoj poptávky v letech 2004 - 2006

Většina podniků uvedla, že v letech 2004 - 2006 poptávka rostla (84,4%), pouze 15,6% subjektů uvedlo opak. Většina podniků potýkající se s klesající poptávkou byla ze sektoru služeb. Dále se objevil tento pokles u některých podniků v průmyslu a stavebnictví.

6.1.12 Informovanost o dotacích EU

Otázka směřovala na téma, zda jsou podnikatelé seznámeni s podporami od EU. Z dotazníku vyplývá, že informovanost by mohla být větší. 62,2% respondentů je informováno (35,2 ano a 27% spíše ano). 20% odpovědí uvádí ne a 17,2% spíše ne.

Na tuto otázku navazovala další, při které byli respondenti tázáni, zda splňují všechny formální podmínky pro získání finanční podpory. U této otázky se asi podnikatelé zalekli slova „všechny“. Jako ano odpovědělo pouze 7,3% respondentů a spíše ano 15,4%. O tom, že nesplňují všechny podmínky, rozhodlo 63,4% subjektů a 13,8 spíše ne. Tyto odpovědi jsou zajímavé, protože napovídají o značném nároku podnikatele na porozumění podpor a jejich správné vyžádání.

6.1.13 Operační program průmysl a podnikání (OPPP)

Do tohoto programu se vyčlenily v letech 2004 - 2006 vcelku velké finanční prostředky. Proto bylo velmi zajímavé a překvapivé zjistit, že se s tímto programem seznámilo jen 24% dotázaných subjektů. Nejvíce z těchto subjektů patří do sféry průmyslu. Firmy, které kladně odpověděly, mají velmi kladný vztah k inovacím a jsou dobře informovány o možnostech čerpání financí z programů Evropské unie.

Dále pak byla u podniků s kladnou odpovědí položena otázka, zda podniky získaly podporu z tohoto programu. Většina respondentů odpověděla, že ne (94%). Pouze 6% firem dokázalo čerpat z tohoto programu. Byly to podniky podnikající v sektoru služeb a průmyslu.

Regionální kancelář CzechInvest přijala v Jihočeském kraji 142 žádostí na podporu některého z 9 programů Operačního programu Průmysl a podnikání. Z těchto programů, které CzechInvest administroval, byla úspěšnost 46% (65 projektů). Tento výsledek je nižší než v jiných krajích.

Nejvíce projektů bylo přijato na program Rozvoj (63 žádostí). Úspěšných žádostí bylo jen 28,6%. Na program Marketing bylo přijato 18 žádostí a úspěšnost zde byla 100%. Oproti tomu program Inovace s 17 žádostmi dosáhl úspěšnosti jen 18%. Při posuzování objemu prostředků poskytnutých na projekty jsou na prvních místech programy Rozvoj, Obnovitelné zdroje a Inovace.

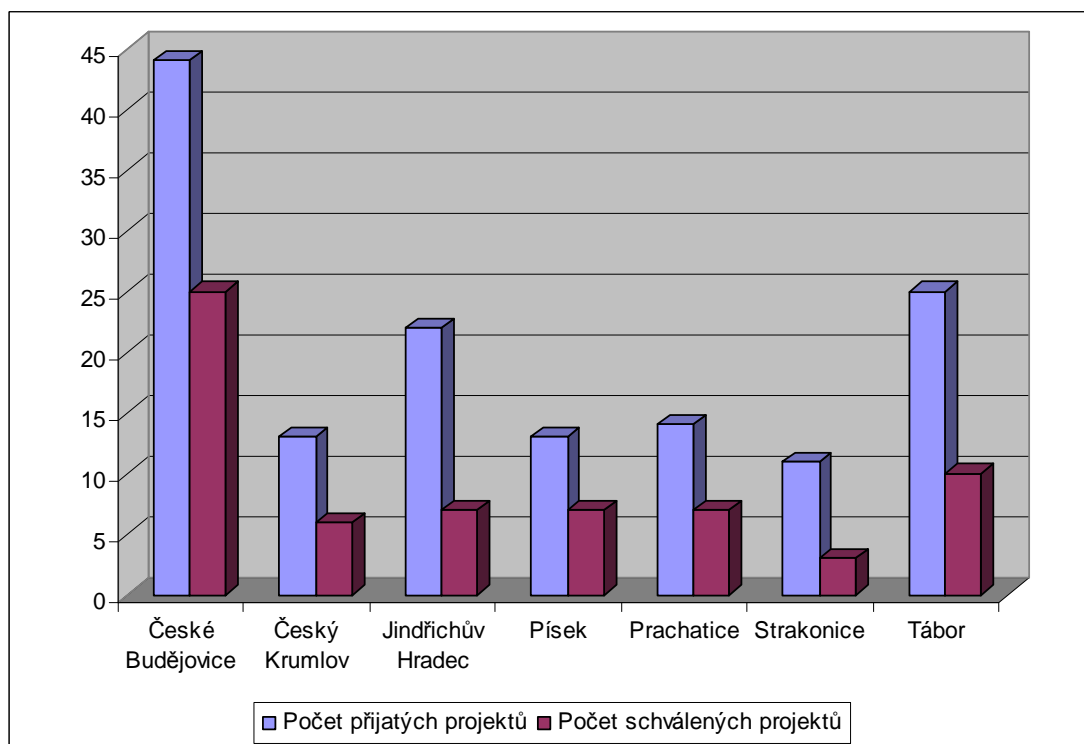
Celková dotace pro Jihočeský kraj byla asi 375 mil. Kč. To je asi 3,5% z celkové alokace v ČR. Výsledky Jihočeského kraje jsou podobné s výsledky Plzeňského či

Středočeského kraje. Zaměření Jihočeského kraje je více na služby a turismus. I přes tento fakt je počet žádostí na Energetické programy třetí největší v ČR.

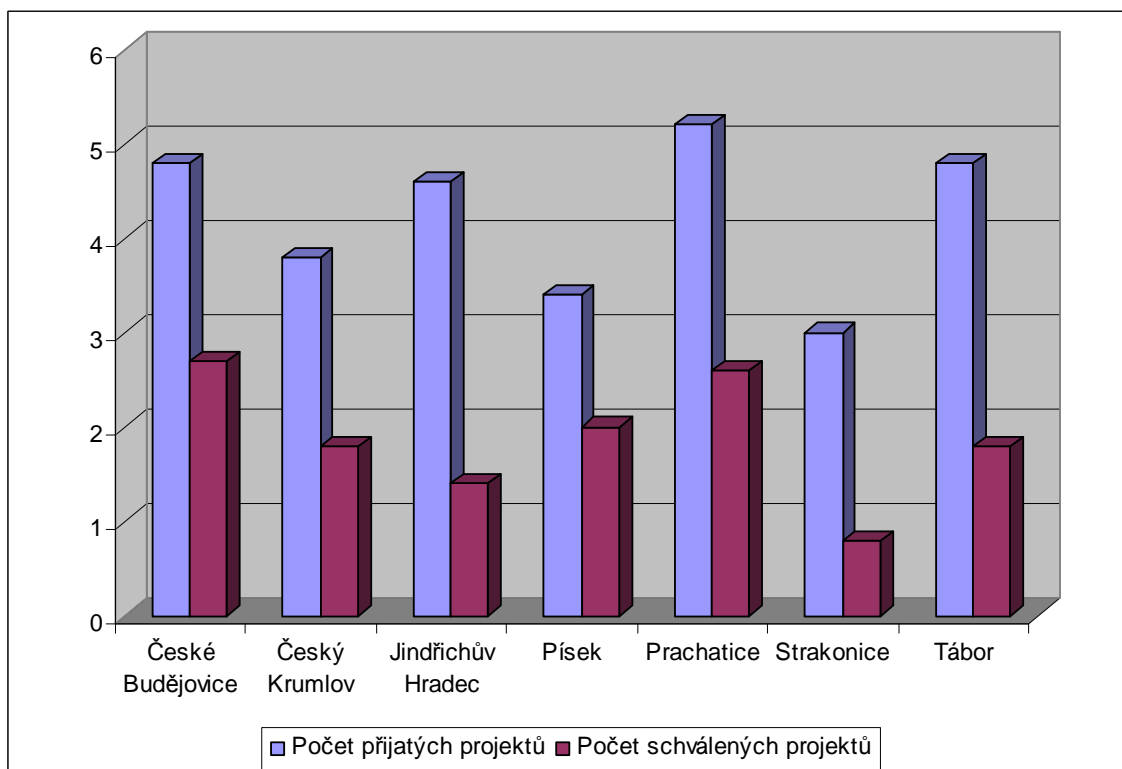
Mezi regiony potvrzující roli průmyslového centra patří České Budějovice a Tábor. V čerpání prostředků patří mezi nadprůměrné regiony v ČR. Jindřichův Hradec se řadí mezi průměrné regiony. Okres Český Krumlov je i přes svůj turistický charakter se 13 přijatými projekty poměrně úspěšný. Okres Prachatice je zvláště úspěšný při získávání dotací – tento fakt je zvláště patrný, pokud je srovnán s počtem projektů na 10 000 ekonomicky aktivních obyvatel.

Graf 4: Počet přijatých a schválených projektů OPPP v okresech

Zdroj: Autor a LEGRO CONSULT s.r.o.

Graf 5: Počet projektů OPPP na 10 000 ekonomicky aktivních obyvatel v okresech Jihočeského kraje

Zdroj: Autor a LEGRO CONSULT s.r.o.

Je pozitivní, že nejvíce žádostí přišlo ze skupiny podnikatelských subjektů s 0-9 zaměstnanci. Další skupinou, která následovala, jsou podniky, které mají do 50 zaměstnanců. Je překvapivé, že o dotace žádaly i firmy, které nespádají do MSP a tudíž nemají nárok na dotace.

6.1.14 Využívání podpor z Operačního programu rozvoje Lidských zdrojů

Otázka, zda respondenti využili v letech 2004 - 2006 možnost získat finanční prostředky pro rozvoj lidských zdrojů. Většina subjektů odpověděla, že ne. Kladných odpovědí bylo jen 1,7%. U odpovědi ne byla podotázka, proč subjekty nevyužily tuto

podporu. 25,1% respondentů odpovědělo, že nezaregistrovali program OP RLZ, dále pak poukazovali na náročnou žádost (18,6%), časovou náročnost (16,8%) a personální náročnost (16,2%). 15,6% subjektů si myslí, že tento program není zapotřebí. Na neochotu úředníků na ÚP si stěžuje 4,8% subjektů a na KÚ 3,0% subjektů. Většina firem, které získaly prostředky z programu rozvoje lidských zdrojů, působí na trhu už více jak tři roky a dbá na zvyšování kvalifikace zaměstnanců. Tímto opatřením se snaží zvyšovat svoji konkurenceschopnost.

6.1.15 Společný Regionální Operační program (SROP)

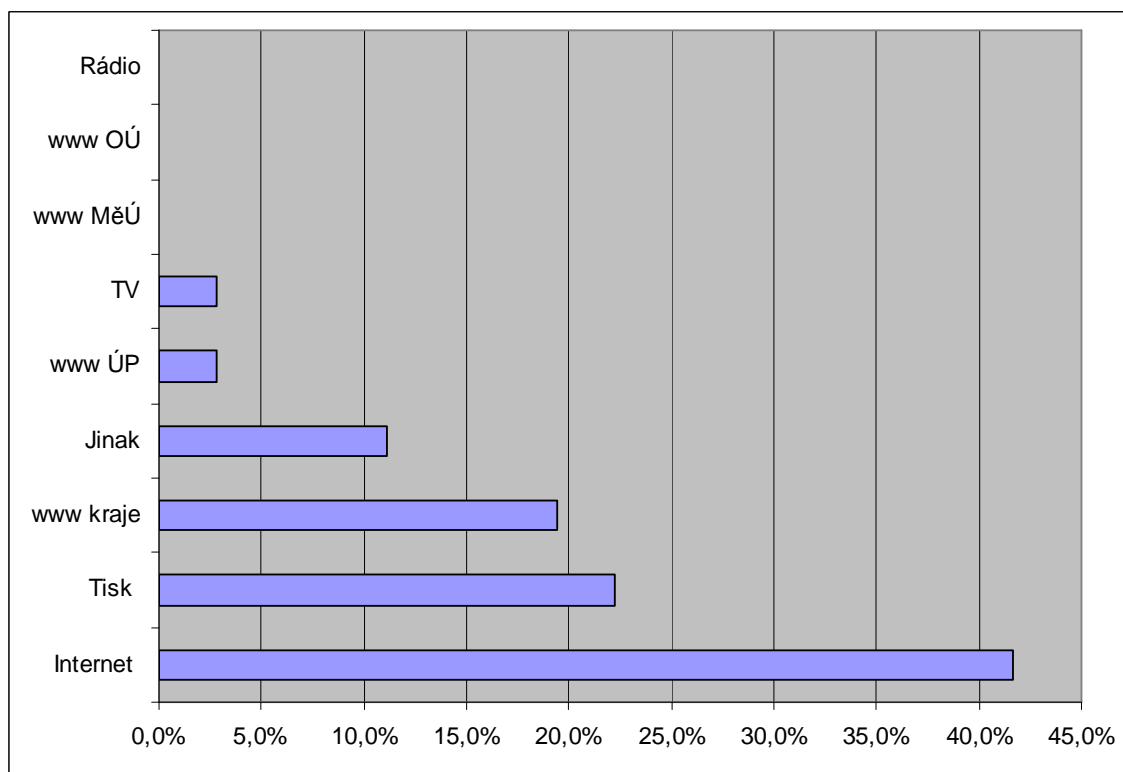
Většina podnikatelů, a to celých 85,8% respondentů, se neseznámila se Společným regionálním operačním programem. Kladných odpovědí bylo 14,2%. Na kladné odpovědi navazovala otázka, zda podnikatelé využili čerpání finanční podpory z tohoto programu. Z žadatelů seznámených s programem 94,7% nevyužilo možnost získat finanční podporu. Možnost čerpat prostředky využilo pouhých 5,3% žadatelů. Většinou se jednalo o žadatele, kteří jsou dobře seznámeni s dotacemi jak z Evropské unie, tak i s Operačním programem průmysl a podnikání.

6.1.16 Akční plány rozvoje kraje

Program rozvoje kraje je velmi blízká podpora pro podnikatele z kraje, na rozdíl od programů z EU. I přesto otázka o informovanosti o tomto programu dopadla nevalně. 83,2% subjektů se neseznámilo s tímto programem. Tento výsledek je velmi zarážející.

Na kladnou odpověď (16,8% respondentů) následovala podotázka, odkud se respondenti dozvěděli o akčním plánu rozvoje kraje.

Graf 6: Způsob získání informací o krajských podporách rozvoje podnikání

Zdroj: Autor a LEGRO CONSULT s.r.o.

Další otázka byla položena na téma, zda subjekty využily možnost čerpat prostředky pro rozvoj podnikání, které Jihočeský kraj uvolnil. Pouze 4,1% subjektů čerpalo tuto podporu. Značná část subjektů, které tuto podporu čerpaly, zároveň také využívaly podporu ze Společného regionálního operačního programu. Stejná situace nastala i u Operačního programu průmysl a podnikání. Naopak u programu Rozvoj lidských zdrojů nevyužil současně žádný z těchto subjektů. Je příznivé, že asi 40% subjektů, které využily podporu kraje, je na trhu do dvou let.

6.1.17 Vliv rekonstrukce silnic na rozvoj podnikání

Respondenti odpovídali na otázku, zda je rekonstrukce komunikací v kraji také podpora podnikání. U odpovědí podle očekávání převládala odpověď kladná. Ano volilo 62,3% respondentů a spíše ano 26,2%. Opačný názor byl zastoupen 11,5% respondentů.

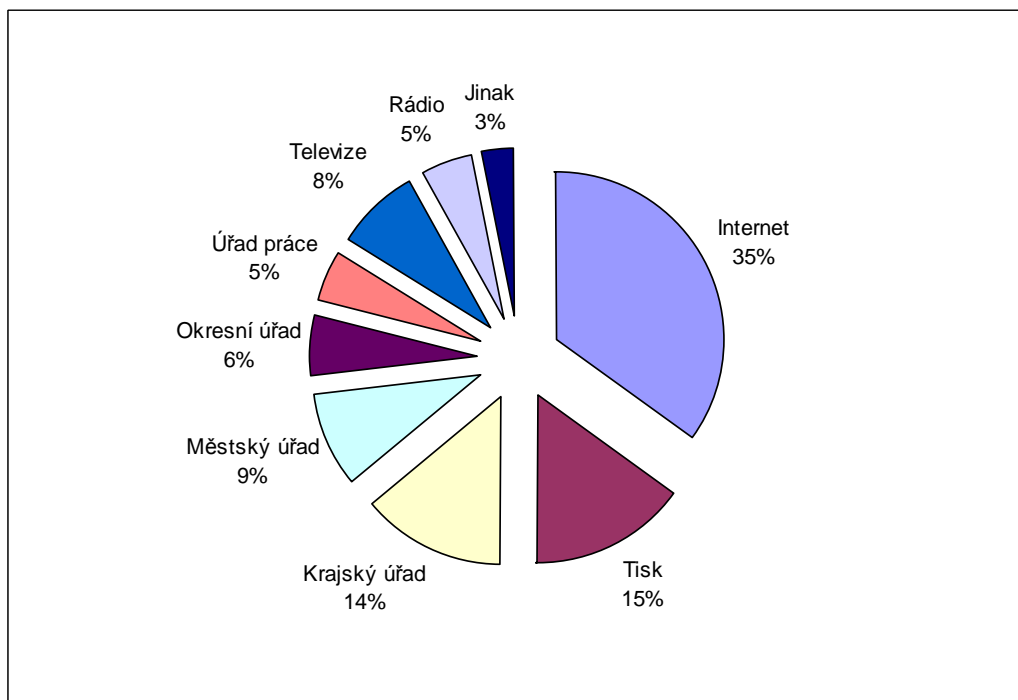
Většina odmítavých názorů byla ze stavebního sektoru.

Při osobním setkávání s podnikateli byl však nejvíc znát stesk po chybějící dálnici a rozvinutých rychlostních komunikacích. Tento problém ve značné míře převyšuje jakékoliv rekonstrukce stávajících komunikací.

6.1.18 Zdroj a efektivita informací

Otázka zkoumající skutečnost, zda jsou podnikatelé dobře informováni o možnostech, jak získat prostředky na své podnikání. 23,9% subjektů si myslí, že je dobrá informovanost o možnostech získání finančních prostředků. Naopak 76,1% si myslí opak, tedy že není dobrá informovanost. Jaké informační zdroje využívají podnikatelé ukazuje následující graf.

Graf 7: Vhodný zdroj informací o dotacích

Zdroj: Autor a LEGRO CONSULT s.r.o.

Při otázce, kolik času stráví respondenti při vyhledávání potřebných informací o dotačních možnostech, byly odpovědi následující: 48,3% subjektů nevyhledává

informace vůbec, 45,8% subjektů méně než dvě hodiny a 5,9% respondentů strávilo vyhledáváním více než dvě hodiny denně. Podnikatelé, kteří nehledají informace vůbec, tento fakt většinou zdůvodňují velkou časovou náročností, která jim bere čas na samotnou výdělečnou činnost. Většinou takto zdůvodnily své konání stavební firmy, řemeslníci a dělnické profese.

6.1.19 Žádosti o podporu v roce 2007 - 2013

Otázka, zda respondenti uvažují o podání žádosti v letech 2007 - 2013 na podporu a rozvoj jejich podnikání. Více než polovina respondentů uvažuje o podání žádosti. Konkrétně 32,5% ano a 31,7% spíše ano. Většina subjektů, které odpověděly ano, už dříve čerpala dotační prostředky a nebo se je snažila získat. Tyto subjekty jsou většinou dobře informovány a jeví aktivní zájem o spolupráci s institucemi zprostředkovávajícími dotace.

Oproti tomu 12,5% respondentů neuvažuje o získávání dotací. 23,3% spíše neuvažuje. Většina subjektů, které takto odpověděly, dříve nečerpala dotace a ani se nesnaží získat informace o dotacích.

6.2 SHRNU TÍ VÝSLEDKŮ

Využívání programů MSP bylo vyhodnoceno na základě odpovědí podnikatelů. Při rozhovorech s podnikateli se dále získaly názory a poznatky o jejich potřebách a požadavcích. Také se vyvracely či potvrdily některé hypotézy. Z odpovědí lze vyvodit důvody, které brání efektivnímu čerpání finančních prostředků ze SF EU. Využívání programů pro MSP je zatím velmi nedostatečné.

Z dotazníků a jednotlivých otázek vyplývá, že významným faktorem, který má vliv na efektivitu čerpání podpor a dotací, je vlastnická struktura malých a středních podniků. V některých podnicích, které dosáhly značného tržního úspěchu, se změnila vlastnická struktura a to většinou příchodem zahraničního investora. Většinou si takovýto investor vybírá podnik s vysokým potenciálem růstu a vysokou inovační schopností. Po převzetí

zahraničním investorem ovšem nastává problém s jakýmkoliv čerpáním prostředků SF EU, protože zahraniční vlastník podniku se automaticky přesunuje do kategorie nadnárodních či velkých podniků. Toto zařazení je dle definice MSP. Může se jednat o ideální podnik, o ideálního žadatele, který splňuje všechny podmínky pro udělení dotace (OKEČ, personální kapacitu, předmět projektu, inovační potenciál, personální kapacitu, atd.), ale přesto nesplňuje podmínky dle definice MSP. U některých podniků ani vrcholové vedení nezná vlastnickou strukturu svého podniku a tudíž se ani nezaobírá problematikou a možnostmi dotací do MSP. Podle odhadu může být přes 60% podniků řízeno ze zahraničí.

Všechny podniky, které využívaly podporu z Operačního programu průmysl a podnikání jsou zároveň malými podniky. Z tohoto sektoru je navíc skoro polovina mikropodniků. Tato skutečnost je zajímavá už jen pro fakt, že střední podniky mají vzhledem ke svému zázemí a jednoduššímu přístupu k získání kapitálu nutnému ke kofinancování výrazně větší šance k získání prostředků ze SF EU. Je možné, že tento výsledek je také dílem náhody či nereprezentativního vzorku respondentů. Vyskytuje se zde ovšem hypotéza, že je pro střední podniky neefektivní informační kampaň. U podniků, které splňují bezvýhradně předpoklady pro čerpání dotací, někdy převládá názor, že už podnik nepatří do oblasti, kam dotace směřují. Tyto nevědomosti a omyly jsou velmi škodlivé a rozhodně snižují možnosti využívání programů pro malé a střední podniky. Při získávání dotazníků a rozhovorem s podnikateli se občas setkal tazatel i s názorem, že malý podnik je do 10 zaměstnanců, střední do 25 zaměstnanců a velký nad 50 zaměstnanců. Tyto základní znalosti by měly být rozhodně rozšířeny pro co největší okruh podnikatelů. A to přes příslušné implementační agentury, banky či poradenské agentury.

U Operačního programu rozvoj lidských zdrojů je situace oproti OPMP odlišná. Zde u tohoto programu je informovanost u středních podniků lepší než u malých. Zájem je ale u všech podniků vcelku minimální. Tento program je považován podnikateli za velmi složitý a časově i personálně velmi náročný. Dále se podniky domnívají, že jim tento program nepomůže. I kvůli faktu, že OP RLZ je velmi štedře dotován, je nutné zvýšit

pozornost implementačních agentur na tento program. Je evidentní, že je nutné investovat do zvyšování konkurenceschopnosti a kvalifikace zaměstnanců.

Při pohledu na inovace je situace podle očekávání. Malé podniky se spíše zaměřují na stabilizaci svého podnikání a nezaměřují se na inovace. U středních podniků je vcelku velké procento, které si uvědomují důležitost inovací. V této sféře se objevují i sektory, které nemají zájem o inovace. Je to především stavební sektor a sektor služeb. Lze si to vysvětlit faktem, že nutnost inovací není v těchto sektorech tak důležitá nebo se do těchto sektorů už dostávají produkty z jiných sektorů, které jsou už inovované. I u programů na inovace se však setkávají agentury jako např. CzechInvest s tím, že podnikatelé si inovace vysvětlují po svém a pak jsou projekty od těchto podnikatelů odmítnuty.

7 NÁVRH OPATŘENÍ PRO DALŠÍ ROZVOJ PODNIKŮ

Na základě předchozích zjištění budou navržena taková opatření, která by vedla k zefektivnění využívání programů podpory malého a středního podnikání v Jihočeském kraji. Tato opatření jsou stanovena s ohledem na stav podniků v Jihočeském kraji a na zkušenostech z pohovorů, z dotazníků a studia situace v kraji. Opatření jsou v některých případech inspirována od jiných institucí. Zvláštní pozornost je věnována Jihočeské hospodářské komoře. Tato instituce má velmi kladné hodnocení od podnikatelů a její rady jsou pro podniky velmi přínosné.

7.1 EFEKTIVNÍ KOMUNIKACE S MSP V JIHOČESKÉM KRAJI

Komunikace mezi úřady a podnikateli je nedostatečná. Jednoznačně to vyplynulo z výsledků dotazníků a na tuto situaci si stěžovali sami podnikatelé při osobních setkáních. Velmi často byly odpovědi ohledně dotací od úřadů nesrozumitelné a odrazující od dalšího zájmu o dotace. Dalším faktem je, že podnikatelé často ani nepostřehnou kampaně na propagaci fondů EU. Na tyto kampaně bylo vynakládáno mnoho prostředků, avšak jejich úspěch je nevalný. Problém nedostatečné komunikace však není jen otázkou EU, ale i ČR a Jihočeského kraje.

Podnikatelé by chtěli jednoduché a přesné informace o programech. Někteří neví, kdo vlastně programy vypisuje, vyhlašuje a kdo je řídí. A především je pro ně velmi administrativně a časově náročné tyto dotace získat.

Agentura CzechInvest uvádí ve svých brožurách úspěšné projekty. Je však zarážející, že o těchto prospěšných materiálech nemá většina podnikatelů dostatečné informace.

Cílem zlepšení by měla být především komunikace mezi podnikateli a subjekty, které jsou pověřeny propagací těchto dotací. Tato komunikace musí být více zacílená,

neboť obecná propagace nemá velký význam. Pracovníci zabývající se správou dotací musí být dále školeni v efektivní komunikaci a znalostech o SF EU. Dále se tito pracovníci musí zaměřit na větší srozumitelnost při pohovorech a radách pro podnikatele. Měla by být vytvořena jednotná komunikační strategie pro komunikaci s MSP v Jihočeském kraji. Je zde také možnost více podporovat poradenské agentury, které jsou u některých podnikatelů velmi oblíbené.

Rovněž je důležité zveřejnit fakt, že Jihočeský kraj má značné rezervy v čerpání finančních prostředků. V dnešní době je zřejmé, že ČR může získat do roku 2013 zhruba 750 miliard korun. Je proto důležité i tento fakt zveřejnit a motivovat jihočeské podnikatele k co největšímu čerpání prostředků z této sumy. Jihočeský kraj má vzhledem k jiným krajům značné rezervy.

7.2 VYTVOŘENÍ DISTRIBUČNÍHO SEZNAMU PODNIKATELSKÝCH SUBJEKTŮ

Už při výběru respondentů se vyskytl problém v nezveřejňování e-mailových adres. Pouze 6103 podnikatelů má zveřejněnou e-mailovou adresu. Tato skutečnost je velmi zarážející, protože pokud chce kraj či jiné instituce efektivně a rychle komunikovat, tak je elektronická komunikace asi nejvýhodnější řešení.

Přínosem v této oblasti je vytvoření databáze podnikatelů, kteří mají zájem o komunikaci s krajem. Dále pak propagace pro ostatní podnikatele, kteří váhají či nevidí žádné kladné pozitivum při komunikaci s krajem. Rozhodně by se měly provádět průzkumy mezi podnikateli a v návaznosti na ně upravovat jednotlivé kroky při přípravě projektů a zlepšení fungování databáze.

7.3 ZLEPŠENÍ KOMUNIKACE MEZI PODNIKATELI A ÚŘEDNÍKY

Při pohovorech i při vyplňování dotazníků vyplynulo, že zhruba desetina podnikatelů se setkala s neochotou, arogancí či opovrhováním při jednání s úředníky. Mnoho z podnikatelů po této zkušenosti zavrholo snahu o získání dotací. Tento jednoznačně

neprofesionální přístup je třeba eliminovat a to především zjednodušením podávání stížností a jasným vymezením osob, které se těmito nepříjemnostmi budou zabývat a podnikatelé je budou moci kontaktovat.

Ke zlepšení situace přispěje vytvoření možnosti podnikatelů své stížnosti vyjádřit. Podat stížnost by mělo být mnohem jednodušší, neboť by padalo v úvahu podání jednak elektronicky, jednak by byla možná osobní stížnost u příslušné osoby, pověřené řešením této problematiky.

7.4 PODPORA PODNIKÁNÍ V JIHOČESKÉM KRAJI

Snaha Jihočeského kraje o podporu podnikatelů je nesporná a chválihodná. V rámci AP PRK Jihočeský kraj už několik let podporuje podnikatele. Nejvíce využívanou podporou je tzv. Krajský úvěr. Zarážející ovšem je, jak málo podnikatelů tuto podporu zná a využívá. Z dotazníků vyplynulo, že více než 80% podnikatelů nezná podpory, které kraj poskytuje. Většina z nich se však shoduje v tom, že kraj by měl podporovat své podnikatele. Je pozitivní, že opravu silnic považuje většina podnikatelů za podporu podnikání a tuto podporu velmi chválí.

Cílem zlepšení by měla být úprava podpor podle návrhů podnikatelů, které se v průběhu dotazování a pohovorů objevily. Nejvíce by se měla podle podnikatelů podpora kraje soustředit na místní firmy, které by měl kraj více podporovat včetně jejich výrobků a to i v zahraničí. Mezi další návrhy patří finanční podpora. Podnikatelé by také uvítali zřízení informačních center, zlepšení mediální spolupráce, rychlejší práci úředníků, potlačení korupce atd..

8 ZÁVĚR

Význam malého a středního podnikání pro Jihočeský kraj je značný a jeho rozvoj je více než přínosný. Jde především o pozitivní schopnosti MSP, které přinášejí pro kraj i pro samotné občany - ať už jeho absorpční schopnosti, tak i vlastnosti, které velké podniky nemají. Malé a střední podniky jsou rovněž významným subdodavatelem velkých podniků. Malé a střední podniky také snáze proniknou na okrajové části regionů, čímž podporují rozvoj.

Je však evidentní, že se malé a střední podniky potýkají i s problémy a s nevýhodami, které je omezují. Jde především o ztížené možnosti získávání velmi kvalitních zaměstnanců, vzhledem k menším prostředkům na mzdy a ohodnocení oproti velkým podnikům. Rovněž obecně těžší přístup k financování a s tím spojené problémy. Ať už je to vznik, rozvoj, či stabilizace podniku. V neposlední řadě mají malé a střední podniky omezené prostředky na propagaci a reklamu.

Je zřejmé, že pro Jihočeský kraj, respektive pro jihočeské malé a střední podnikatele, je připraveno mnoho dotací a podpor. Ať už tuto podporu poskytuje sám Jihočeský kraj nebo agentury typu CzechInvest atd., vždy je důležité vědět, kolik prostředků se doopravdy dostane k jednotlivým typům malých a středních podniků. Většinou jsou údaje o výsledcích čerpání vyhodnocovány na celý kraj a jsou v něm zahrnuta všechna odvětví a všechny typy malých a středních podniků.

Při zjišťování efektivity využívání programů podpory malého a středního podnikání mě zarazila prvotní neochota velkého množství podniků vůbec komunikovat. Už jen tento fakt přispěl k názoru, že komunikace mezi podniky nebo mezi krajem a podniky není dobrá. Dále z dotazníků vyplynul fakt, že většina podniků ochotných komunikovat je na trhu více než čtyři roky a jsou to mikropodniky. Skutečnost, že mikropodniky se snaží využívat podpory, je velmi pozitivní. Zarážející je však to, že mnoho programů je určených pro rozvoj a vznik podniků. A tyto programy podniky většinou, vzhledem k fázi podnikání, nevyužívají.

Většina podniků vítá podporu kraje, avšak nabádá k lepší informovanosti a zjednodušení žádostí o dotace. Už vůbec slovo „informovanost“ či „komunikace“ bylo velmi časté a zdůrazňované při osobních rozhovorech.

Je pozitivní, že se většina podniků staví kladně k otázce ekologie a udržitelné výroby. Na tento aspekt navazuje i fakt, že podnikatelé většinou nemají problémy s dodržováním norem či předpisů a to i poté, co se tyto normy zpřísnily.

Při posuzování výsledků čerpání podpor jednotlivými regiony je zřejmé, že České Budějovice a Tábor jsou i nadále průmyslová centra jižních Čech. Překvapivě dobře si při získávání dotací vedou Prachatice. Tento dříve okrajový region získává při přepočtech na ekonomicky aktivní obyvatele velmi dobrých výsledků.

Při pohledu na jednotlivé operační programy se dá konstatovat, že OP průmysl a podnikání a OP Lidské zdroje a zaměstnanost byly poměrně dobře využívány, naopak ostatní programy jsou bohužel méně využívány. Je nutné konstatovat, že i podpory krajem nejsou dostatečně využívány, u těchto podpor je zarážející jejich neznalost u podnikatelů.

Je zřejmé, že efektivita čerpání programů podpory není valná. Je však třeba uvést fakt, že zkoumané programové období je první a že zkušenosti podnikatelů a samozřejmě i institucí, které mají na starost programy podpory je nižší, než je tomu teď. Jako prioritní vyplývá ze šetření snaha o zlepšení informovanosti o dotacích. Mnoho podniků nechápe smysl dotací a zdá se jim velmi náročné na ně dosáhnout. Velká část podniků si také myslí, že už nemůže na tyto dotace dosáhnout z důvodu své velikosti, přičemž z hlediska určení dotací bez problémů do podporovaného sektoru spadají.

Z dosavadních výsledků čerpání programů pro roky 2007 - 2013 však vyplývá, že efektivita využívání programů se zvětšuje. Je to velmi pozitivní fakt, protože prostředky, které jsou pro ČR určeny, jsou jasně dané a pokud je nevyčerpáme, tak se vrací do rozpočtu EU. Rozhodně by byla velká škoda nečerpat tyto prostředky, zvláště při pohledu do budoucnosti. Dá se totiž očekávat postupné snižování prostředků na tyto fondy, vzhledem k rostoucí ekonomické a hospodářské vyspělosti naší země.

9 SUMMARY

This study is focused on utilization of programs supporting small a medium - sized enterprises in South Bohemia and its effectivity. This study summarizes those programs. It features European Unions Structural funds but consists national and regional supports as well. It is followed by description of South Bohemia. Ministry of Industry and Trade programs utilization was evaluated questionnaire research. Addressed entrepreneurs answered question regarding grants utilisation. After that, personal conversations were used for further research. It is obvious, that utilisation of Support and Innovation programs is not used enough. Especially, enterprise awareness in insufficient. To improve that situation, it is necessary to increase awareness of enterprises and develop number of enterprises familiar with Support and Innovation programs. And it is important to build up help from offices and institutions that are responsible of this agenda. It is obvious and positive, that the situation evolves and percentage exercised grants rises.

KEYWORDS:

- Small a medium-sized enterprises
- South Bohemia
- European Unions Structural
- Grants

10 PŘEHLED POUŽITÉ LITERATURY

TIŠTĚNÉ ZDROJE:

1. **BEDNÁŘOVÁ, D., PARMOVÁ, D.** Malé a střední podnikání. České Budějovice : Jihočeská univerzita, Zemědělská fakulta, 2003. 96 s. ISBN 80-7040-625-9
2. **MALACH, A. a kol.** Jak podnikat po vstupu do EU. Praha: Grada Publishing, 2005. 528 s. ISBN 80-247-0906-6
3. **VODÁČEK, L., VODÁČKOVÁ O.** Malé a střední podniky : konkurence a aliance v Evropské unii. Praha : Management Press, 2004. 192 s. ISBN 80-7261-099-6
4. **VEBER, J., SRPOVÁ, J. a kol.** Podnikání malé a střední firmy. Praha : Grada Publishing, 2005. 304 s. ISBN 80-247-1069-2
5. **ŠKARKA, M.** Projekty „Výzkum pro malé a střední podniky“ a další příležitosti pro MSP: sedmý rámcový program. Praha: Technologické centrum AV ČR, 2007. 35 s. ISBN 80-86794-23-7
6. **HAVLÍČEK, K., KAŠÍK, M.** Marketingové řízení malých a středních podniků. Praha : Management Press, 2005. 172 s. ISBN 80-7261-120-8
7. **MAREK, D., KANTOR, T.** Příprava a řízení projektů strukturálních fondů Evropské unie. Brno: Společnost pro odbornou literaturu – Barrister & Principal, 2007. 208 s. ISBN 978-80-87029-13-8
8. **HISRICH R.D., PETERS, M. P.** Založení a řízení nového podniku. Překl. S. Spanilý. Praha: Victoria Publishing, 1996. 501 s. ISBN 80-85865-07-6
9. **GARBER, M.E.** Podnikatelský mýtus. 2. vyd. Praha : Management Press, 2006. 224 s. ISBN 80-7261-091-9
10. **VÍTKOVÁ, R., VOLKO, V., VÁPENÍČEK, A.** Konkurenceschopnost malých a středních podniků v aliancích (clusters). Praha: Národní informační středisko pro kontrolu jakosti, 2005. 115 s. ISBN 80-0201772-2
11. **VEBER, J., SRPOVÁ, J., a kol.** Podnikání malé a střední firmy. 2. vyd. Praha : Grada, 2008. 320 s. ISBN 978-80-247-2409-6

ELEKTRONICKÉ ZDROJE :

1. **MINISTERSTVO PRŮMYSLU A OBCHODU** - Vymezení pojmu drobný, malý a střední podnikatel a postup pro zařazování podnikatelů do jednotlivých kategorií. [online]. Poslední aktualizace 30 – 3 – 2009. [citováno 30 – 3 – 2009]. Dostupný z WWW: download.mpo.cz/get/27300/28024/310086/priloha017.pdf
2. **BUSINESSINFO**. Rozlišení kategorií MSP na základě doporučení Evropské komise 2003/361/EC [online]. Poslední aktualizace 26 – 11 – 2008. [citováno 26 – 11 – 2008]. Dostupný z WWW: <http://www.businessinfo.cz/cz/clanek/male-a-stredni-podnikani/uplatnovani-nove-definice-maleho-a/1000503/21196/>
3. **MINISTERSTVO PRŮMYSLU A OBCHODU**. Statistika malých a středních podniků [online]. Poslední aktualizace 12 – 1 – 2009. [citováno 12 – 1 – 2009]. Dostupný z WWW: <http://download.mpo.cz/get/35064/39431/456948/priloha004.pdf>
4. **JIHOČESKÁ HOSPODÁŘSKÁ KOMORA**. Dotace – aktuální výzvy [online]. Poslední aktualizace 20 – 4 – 2009. [citováno 20 – 4 – 2009]. Dostupný z WWW: <http://www.jhk.cz/index.php?section=art&id=439>
5. **MINISTERSTVO PRŮMYSLU A OBCHODU**. Koncepce rozvoje malého a středního podnikání na období 2007 - 2013 [online]. Poslední aktualizace 26 – 11 – 2008. [citováno 26 – 11 – 2008]. Dostupný z WWW: <http://download.mpo.cz/get/26220/26135/291989/priloha001.pdf>
6. **CZECHINVEST**. Operační program podnikání a inovace [online]. Poslední aktualizace 12 – 4 – 2009. [citováno 12 – 4 – 2009]. Dostupný z WWW: <http://www.czechinvest.org/data/files/text-oppi-34.pdf>
7. **MINISTERSTVO PRŮMYSLU A OBCHODU** Politika podpory MSP na období do roku 2004 [online]. Poslední aktualizace 8 – 6 – 2008. [citováno 8 – 6 – 2008]. Dostupný z WWW: <http://www.mpo.cz/cz/podpora-podnikani/msp/>
8. **MINISTERSTVO PRŮMYSLU A OBCHODU** Sektorový operační program Průmysl na léta 2001 až 2006 [online]. Poslední aktualizace 23 – 3 – 2008. [citováno 23 – 3 – 2008]. Dostupný z WWW: download.mpo.cz/get/26602/26637/296620/priloha001.pdf
9. **FONDY EVROPSKÉ UNIE** Rozdělení regionů soudržnosti NUTSII [online]. Poslední aktualizace 20 – 11 – 2008. [citováno 20 – 11 – 2009]. Dostupný z WWW: <http://www.strukturalni-fondy.cz/Informace-o-fondech-EU/Regionalni-politika-EU>
10. **HOSPODÁŘSKÁ KOMORA ČESKÉ REPUBLIKY** Příručka Evropské a národní programy podpor pro MSP. InMP, 2007 [online]. Poslední aktualizace 16 – 3 – 2009. [citováno 16 – 3 – 2009]. Dostupný z WWW: www.komora.cz/Files/InMP/příručky/OP_Evropske_programy_podpor_MSP.pdf

11. **ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD** Počet subjektů zapsaných v RES v Jihočeském kraji a jeho okresech k 31.12. 2007 [online]. Poslední aktualizace 16 – 3 – 2009. [citováno 16 – 3 – 2009]. Dostupný z WWW: [www.czso.cz/xc/edicniplan.nsf/t/0F0031D858/\\$File/3102q4h3.pdf](http://www.czso.cz/xc/edicniplan.nsf/t/0F0031D858/$File/3102q4h3.pdf) -
12. **ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD** Nezaměstnanost v Jihočeském kraji [online]. Poslední aktualizace 16 – 3 – 2009. [citováno 16 – 3 – 2009]. Dostupný z WWW: <http://www.czso.cz/xc/edicniplan.nsf/kapitola/13-3101-08-2008-05>

INTERNETOVÉ STRÁNKY :

www.komora.cz

www.mpo.cz

www.czso.cz

www.jhk.cz

www.businessinfo.cz

www.czechinvest.org

www.mpo.cz

www.mpsv.cz

www.mze.cz

SEZNAM TABULEK :

Tabulka 1: Rozlišení kategorií MSP na základě doporučení Evropské komise 2003/361/EC	11
Tabulka 2: Podíl MSP na vybraných makroekonomických ukazatelích v %	24
Tabulka 3: Rozdělení regionů soudržnosti NUTSII	30
Tabulka 4: Alokace finančních prostředků v ČR mezi operační programy pro období 2007 - 2013 v cíli Konvergence (bez domácího spolufinancování).....	32
Tabulka 5: Alokace finančních prostředků mezi operační programy pro období 2007 - 2013 v cíli Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost (bez domácího spolufinancování)	33
Tabulka 6: Alokace finančních prostředků mezi jednotlivé operační programy pro období 2007 - 2013 v cíli Evropská územní spolupráce (bez domácího spolufinancování)	33
Tabulka 7: Počet subjektů zapsaných v RES v Jihočeském kraji a jeho okresech k 31.12. 2007	54

SEZNAM GRAFŮ :

Graf 1: Druhy podpor podle formy a podle územní hierarchie jejich poskytování	23
Graf 2: Nejžádanější vlastnosti u zaměstnanců	62
Graf 3: Obecně definované cíle pro úspěšný růst firmy v oblasti lidských zdrojů.....	63
Graf 4: Počet přijatých a schválených projektů OPPP v okresech.....	65
Graf 5: Počet projektů OPPP na 10 000 ekonomicky aktivních obyvatel v okresech Jihočeského kraje	66
Graf 6: Způsob získání informací o krajských podporách rozvoje podnikání.....	68
Graf 7: Vhodný zdroj informací o dotacích	69

SEZNAM OBRÁZKŮ :

Obrázek 1: Druhy podpor podle formy a podle územní hierarchie jejich poskytování	21
Obrázek 2: Rozdělení regionů soudržnosti NUTSII.....	31
Obrázek 3: Nezaměstnanost v Jihočeském kraji	56

SEZNAM PŘÍLOH :

Příloha 1: Základní dotazník

Příloha 2: Znak ROP Jihozápad

Příloha 3: Znak Legro Consult s.r.o.

Příloha 4: Znak Jihočeského kraje

Příloha 5: Administrativní mapa Jihočeského kraje

Příloha 1: Základní dotazník

ÚVODNÍ INFORMACE

1. Název společnosti:

2. Právní forma podnikání:

3. Sektor podnikání:

- Průmysl
- Stavebnictví
- Obchod
- Pohostinství
- Doprava
- Služby

Jiný, uveďte prosím jaký:

4. Předmět hlavního podnikání dle ŽL:

5. Doba fungování podniku:

- méně než 1 rok
- dva roky (k 31. 12. 2007)
- tři roky (k 31. 12. 2007)
- tři a více let

6. Počet zaměstnanců:

- do 10 zaměstnanců
- 10–49 zaměstnanců
- 50 – 249 zaměstnanců
- nad 250 zaměstnanců

EXTERNÍ PROSTŘEDÍ

7. Ovlivňuje komunální politika (postoje a vlivy obecních a jiných úřadů) Vaše podnikání?

- Ano
- Spíše ano
- Ne
- Spíše ne

Pokud ano nebo spíše ano, uveďte prosím jak:

8. Ovlivňuje legislativa a soudy Vaše podnikání?

- Ano
- Spíše ano
- Ne
- Spíše ne

Pokud ano nebo spíše ano, napište prosím jak:

9. Je pro Vás obtížné přizpůsobovat Vaší podnikatelskou činnost normám EU (pracovní podmínky, standardy v bezpečnosti práce a ochrany zdraví aj.)?

- Ano
- Spíše ano
- Ne
- Spíše ne

Pokud ano nebo spíše ano, napište prosím proč:

10. Co by měl náš stát udělat pro rozvoj podnikání?

11. Jakou formu státní podpory byste nejvíce ocenili?

12. Myslíte si, že by měl „kraj“ podporovat své podnikatele?

- Ano
- Spíše ano
- Ne
- Spíše ne

13. Pokud si myslíte, že ano nebo spíše ano, jakou formu krajské podpory byste nejvíce ocenili?

INTERNÍ PROSTŘEDÍ

Financování podniku

14. Financujete růst svého podniku převážně z:

- Interních zdrojů
- Externích zdrojů

Kombinací externích a interních zdrojů

Ekologie

15. Vytváří snižování negativních vlivů na životní prostředí v rámci Vaší podnikatelské činnosti překážky v rozvoji Vašeho podnikání?

- Ano
- Ne

Pokud ano, napište prosím jaké:

16. Pokud jste výrobní firma, přemýšleli jste o výrobě ekologicky nezávadných výrobků, recyklaci odpadů, atd.)?

- Ano
- Ne

17. Pokud ano, je to z důvodů snížení ekonomické zátěže Vaší Firmy?

- Ano
- Ne

Pokud ne, uveďte prosím motiv, který Vás k výše uvedenému kroku vede:

novace

18. Myslíte si, že dosáhnete lepších hospodářských výsledků a zvýšíte svou konkurenceschopnost prostřednictvím inovace Vaší dosavadní podnikatelské činnosti?

- Ano
- Spíše ano
- Ne
- Spíše ne

Pokud ne nebo spíše ne, uveďte prosím co jiného Vám pomůže dosáhnout lepších hospodářských výsledků a zvýšení konkurenceschopnosti:

Lidské zdroje

19. Které z níže uvedených pracovních vlastností jsou podle vás důležité pro to, aby byl Váš zaměstnanec profesionál ve svém oboru?

- intelekt
- předvídavost
- schopnost adaptace
- dosažené vzdělání
- dosažená praxe
- jiné, uveďte jaké:

20. Které z následujících obecně definovaných cílů jsou podle Vás důležité pro úspěšný růst firmy (jedná se pouze o obecné cíle v oblasti rozvoje lidských zdrojů):

- optimální využití lidské práce
- stanovení a udržení personálních nákladů
- naplnění osobních cílů zaměstnanců (pracovních)
- spokojenost zaměstnanců s pracovním zařazením
- spokojenost zaměstnanců s pracovním prostředím

- zvyšování kvalifikace jednotlivých zaměstnanců (tímto je myšlena investice do vzdělávání zaměstnanců, které podpoří jejich profesionální růst)
- zabezpečení sociálních jistot pro zaměstnance
- jiné, uveďte prosím jaké:

Konkurenceschopnost

21. Rostla v letech 2004 – 2006 poptávka po Vašich produktech (výrobky i služby)?

- Ano
- Ne

Pokud ne, co bylo podle Vašeho názoru příčinou?

DOTAČNÍ PROSTŘEDKY:

22. Jste seznámeni s faktem, že EU poskytuje našemu státu finanční prostředky, jejichž posláním je m.j. podpořit rozvoj podniků a zvýšit jejich konkurenceschopnost?

- Ano
- Spíše ano
- Ne
- Spíše ne

23. Víte jak vysokou finanční podporu pro rozvoj vašeho podnikání můžete získat z Evropské unie, státních podpor, komunitárních programů či krajských podpor?

- Ano
- Spíše ano
- Ne
- Spíše ne

24. Víte, jestli splňujete všechny formální podmínky pro získání finanční podpory?

- Ano
- Spíše ano
- Ne
- Spíše ne

25. Seznámili jste se v roce 2004 2006 s Operačním programem průmysl a podnikání?

- Ano
- Ne

26. Pokud ano, využili jste možnosti získat finanční podporu z tohoto programu?

- Ano
- Ne

Pokud ano, k jakému záměru?

27. Využili jste v letech 2004 – 2006 možnosti získat finanční prostředky pro rozvoj lidských zdrojů (OP RLZ – operační program rozvoje lidských zdrojů)?

- Ano
 Ne

Pokud ne, zaškrtněte prosím libovolný počet níže uvedených důvodů proč:

- naše společnost nemá potřebu vzdělávat zaměstnance, všichni mají odpovídající kompetence (um, dovednost, vzdělání apod.)
 až do této chvíle jsme o této možnosti nevěděli
 zpracování žádosti je náročné
 administrativa, která souvisí s realizací projektu se nám zdá personálně náročná
 administrativa, která souvisí s realizací projektu se nám zdá časově náročná
 Nelíbí se nám chování úředníků úřadů práce, kteří mají na starost administraci programů pro rozvoj lidských zdrojů
 Nelíbí se nám chování úředníků krajského úřadu Jihočeského kraje, kteří mají na starost administraci programů pro rozvoj lidských zdrojů

28. Seznámili jste se v roce 2004 2006 se Společným regionálním operačním programem (SROP)?

- Ano
 Ne

29. Pokud ano, využili jste možnosti získat finanční podporu z tohoto programu?

- Ano
 Ne

Pokud ano, k jakému záměru?

30. Seznámili jste se v uplynulých letech s podporami podnikání, které realizuje Jihočeský kraj v rámci Akčních plánů (Program rozvoje kraje):

- Ano
 Ne

31. Pokud ano, jakým způsobem jste se o těchto podporách dověděli?

- z informací v regionálním tisku
 z informací v regionální televizi
 z informací v regionálních rádiích
 z informací na internetu
 na webových stránkách Krajský úřadu Jihočeského kraje
 na webových stránkách Úřadů práce v Jihočeském kraji
 na webových stránkách obecních úřadů
 na webových stránkách městských úřadů
 jinak, uveďte prosím jak:

32. Využili jste možnost čerpat krajské finanční prostředky pro rozvoj svého podnikání, které Jihočeský kraj pro tyto účely uvolnil?

- Ano
 Ne

Pokud ano, napište prosím z kterého programu:

33. Myslíte si, že rekonstrukce silnic v Jihočeském regionu je také podpora podnikání?

- Ano
 Spíše ano
 Ne
 Spíše ne

34. Myslíte si, že jste dostatečně informováni o možnostech získání finančních prostředků pro rozvoj svého podnikání?

- Ano
 Spíše ano
 Ne
 Spíše ne

Pokud ano, z jakého z níže uvedených zdrojů Vám vyhovuje získávat informace o „dotacích“?

- tisk
 televize
 rádia
 internet
 Krajský úřad Jihočeského kraje
 Úřady práce v Jihočeském kraji
 Obecní úřad
 Městský úřad
 jiné, uveďte prosím jaké:

Pokud si myslíte, že nejste dostatečně informováni, uveďte prosím, jaká forma získávání informací by pro Vás byla optimální:

35. Kolik času jste vy sami strávili vyhledáváním potřebných informací o dotačních možnostech?

- méně než dvě hodiny denně
 více než dvě hodiny denně
 nevyhledávám tyto informace

36. Uvažujete o podání žádosti o finanční prostředky v letech 2007 2013, které by měly pomoci podpořit rozvoj Vaší firmy?

- Ano
 Spíše ano

- Ne
- Spíše ne

37. Podělte se s námi prosím o Vaše pozitivní i negativní zkušenosti při podávání žádostí o finanční prostředky, při administraci a realizaci projektu, při jeho ukončení. Také by nás zajímala Vaše zkušenost s poradenskými firmami a především kvalita jejich služeb.

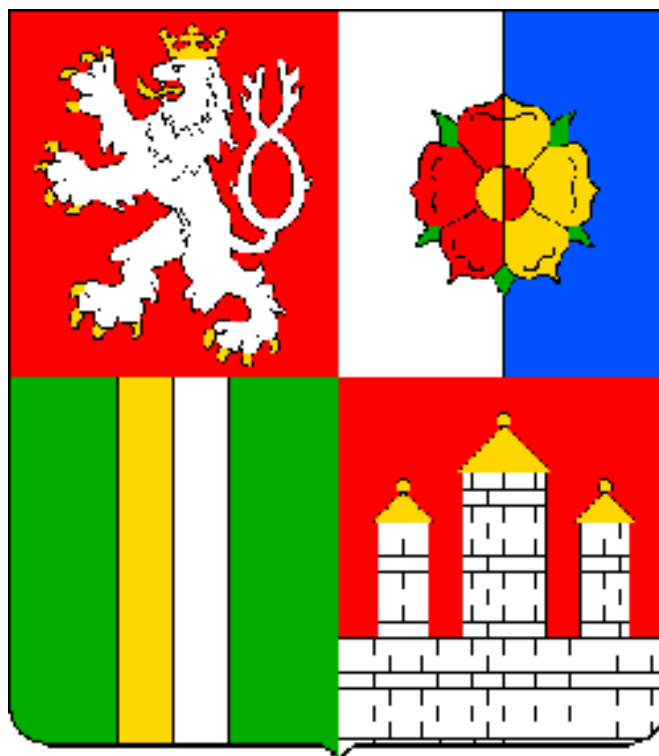
Příloha 2: Znak ROP Jihozápad

Příloha 3: Znak Legro Consult s.r.o.

Příloha 4: Znak Jihočeského kraje

Příloha 5: Administrativní mapa Jihočeského kraje

